Sakartvelo technikos universitetas

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

Vidas Kavaliauskas

ვიდას კავალიაუსკას

SAKARTVELO TECHNIKOS UNIVERSITETO LIETUVIŲ KALBOS IR KULTŪROS CENTRO DEŠIMTMETIS

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრის ათწლეული

თბილისი

2022

Šioje knygoje pristatoma Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro veikla, apimanti dešimtmetį (nuo centro įkūrimo 2012 m. spalio mėnesį iki 2022 m. rudens semestro). Knygą sudaro 12 skyrių, kuriuose išsamiai pristatoma centro įkūrimo istorija, jo veikla, edukacinės programos, kuriose dalyvauja studentai, centro renginiai, lietuvių ir kartvelų kultūrų sklaida, centro ateities perspektyvos, pabaigoje pateikiama literatūra ir šaltiniai, kuriuose atspindima Lietuvių kalbos ir kultūros centro veikla. Knyga gausiai iliustruota – joje publikuojama daugiau kaip 90 nuotraukų. Knyga proginė – ji skirta Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro 10 metų veiklos jubiliejui.

ამ წიგნში წარმოდგენილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრის საქმიანობა, რომელიც მოიცავს ათწლეულს (2012 წლის ოქტომბერში ცენტრის დაარსებიდან, 2022 წლის შემოდგომის სემესტრამდე). წიგნი შედგება 12 თავისგან, სადაც დაწვრილებითაა წარმოდგენილი ცენტრის შექმნის ისტორია, მისი საქმიანობა, საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებშიც სტუდენტები მონაწილეობენ, ცენტრის ღონისძიებები, ლიეტუვური და ქართული კულტურების გავრცელება, ცენტრის სამომავლო პერსპექტივები, დასასრულს წარმოდგენილია ლიტერატურა და წყაროები, რომლებშიც ასახულია ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრის საქმიანობა. წიგნი უხვადაა ილუსტრირებული, მასში გამოქვეყნებულია 90-ზე მეტი ფოტოსურათი. წიგნი არის სამახსოვრო, ის ეძღვნება საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრის საქმიანობის 10 წლის იუბილეს.

Recenzavo:
prof. dr. David Gurgenidze (Sakartvelo technikos universitetas)
doc. dr. Jurga Trimonytė Bikelienė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas)
doc. dr. Dalia Kačinaitė–Vrubliauskienė (Vilniaus kolegija)

© საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, 2022

Verba volant, scripta manent

© Vidas Kavaliauskas

ISBN 978-9941-28-910-1
http://www.gtu.ge

ყველა უფლება დაცულია. ამ წიგნის არც ერთი ნაწილის (იქნება ეს ტექსტი, ფოტო, ილუსტრაცია თუ სხვა) გამოყენება არანაირი ფორმით და საშუალებით (იქნება ეს ელექტრონული თუ მექანიკური) არ შეიძლება გამომცემლის წერილობითი ნებართვის გარეშე.
საავტორო უფლებების დარღვევა ისჯება კანონით.
წიგნში მოყვანილი ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი/ავტორები.
ავტორის/ავტორთა პოზიციას შეიძლება არ ემთხვეოდეს საგამომცემლო სახლის პოზიცია.

I. LIETUVIŲ KALBOS IR KULTŪROS CENTRO ĮKŪRIMAS SAKARTVELE

Lietuvių kalba dėstoma daugiau kaip 40 užsienio universitetų Austrijoje, Baltarusijoje, Čekijoje, Indijoje, Italijoje, Japonijoje, JAV, Kazachstane, Kinijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, Suomijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Ukrainoje, Vengrijoje, Vokietijoje ir kt.

2012 m. spalio mėn. Tbilisyje, Sakartvelo technikos universitete, atidarytas Lietuvių kalbos ir kultūros centras – pirmasis per visą Lietuvos ir Užkaukazės šalių istoriją. Nemokamas lietuvių kalbos studijas pasirinko apie 40 studentų. Sakartvelui integruojantis į Europos Sąjungą, lietuvių kalbos, kaip oficialios ES kalbos, studijos studentams gali atverti platesnes mokslo ir karjeros galimybes. Visa tai dar labiau stiprina draugiškus santykius tarp Lietuvos ir Sakartvelo. Prieš išvykdama dirbti į Lietuvą centre lietuvių kalbos du mėnesius mokėsi Sakartvelo ambasadorė Lietuvoje (2013–2019) ponia Khatuna Salukvadzė. Lietuvių kalbos ir kultūros centras atlieka ne tik edukacinę, bet ir aktyvią šviečiamąją veiklą, su mūsų tautos kultūra, papročių bei tradicijų savitumu supažindinami ne tik studentai, bet ir visi kiti čia apsilankantys Sakartvelo piliečiai.

Taip centras prisideda, kad šioje šalyje būtų garsinamas Lietuvos vardas, vykdoma mūsų tautos kultūros sklaida. Centras palaiko glaudžius ryšius su Sakartvelo lietuvių bendruomene, Tbilisio sekmadienine lietuviška mokykla, Lietuvos Respublikos ambasada Sakartvele.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija pagal baltistikos projektą Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centrui padėjo įsigyti daug mokomosios metodinės medžiagos, vadovėlių, žemėlapių, žodynų, tautinės atributikos, didelio formato albumo „Neregėta Lietuva“ vaizdų ir kt. Centrui įvairios medžiagos (albumų, knygų, DVD, CD, suvenyrų) atsiuntė arba perdavė Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Seimo Europos informacijos biuras, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, Vilniaus etninės kultūros centras, Lietuvių kalbos institutas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, Leidybos idėjų centras, Valstybinis turizmo departamentas, labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“, įvairūs muziejai (Lietuvos nacionalinis muziejus, Maironio lietuvių literatūros muziejus, Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai, Nacionalinis Mikalojaus Konstantino Čiurlionio dailės muziejus, Bažnytinio paveldo muziejus, Lietuvos dailės muziejus, Šiaulių „Aušros“ muziejus ir kt.), Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus, pirmasis atkurtos Lietuvos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis, buvę ir esami Seimo nariai Žygimantas Pavilionis, Marija Aušrinė Pavilionienė,

Laima Andrikienė ir kt., kardinolas Sigitas Tamkevičius, keliolika Lietuvos savivaldybių, dauguma Lietuvos aukštųjų mokyklų (daugiausia – Vilniaus kolegija, Vilniaus verslo kolegija, Vilniaus universitetas, buvęs Lietuvos edukologijos universitetas), Švietimo mainų paramos fondas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Aplinkos ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija ir kt. Visokių gražių lietuviškų akcentų iš odos, popieriaus, kitų medžiagų sukūrė ir centrui padovanojo studentas Irakli Kardava. Centro veiklą aktyviai remia Lietuvos Respublikos ambasada Sakartvele ir Sakartvelo ambasada Lietuvoje. Įvairių suvenyrų centrui padovanojo ansamblis „Lietuva“, Lietuvos tautodailininkai Stasė Narbutienė, Algirdas Vasiliūnas, VDU dr. Teresė Ringailienė, Telšių kultūros centro folkloro ansamblio „Spigėns“ vadovė Diana Bomblauskienė, LRT laidos „Duokim garo“ vedėja Loreta Sungailienė, Irena Navickienė, Regina Kvašytė, Violeta Židonytė, Egidijus Stančikas, Renalda Mačiulskienė ir kt.

2012–2013 mokslo metais lietuvių kalbos paskaitos vyko įvairiose universiteto auditorijose – anglų, vokiečių, turkų kalbų kabinetuose. 2013 m. balandžio mėn. Sakartvelo technikos universitetas Lietuvių kalbos ir kultūros centrui paskyrė 2 auditorijas (didžiąją paskaitoms, mažesnę – lietuviškai bibliotekai ir metodikos kabinetui) ir rugpjūčio mėnesį jas už savo lėšas suremontavo bei aprūpino naujais baldais, davė du kompiuterius, įvedė nemokamą internetą.

2018 metais Lietuvių kalbos ir kultūros centras buvo Sakartvelo technikos universiteto lėšomis renovuotas, perkeltas į 10 korpusą. Dabar jis yra visiškai įrengtas. Centre yra 3 erdvės: didžioji auditorija, kurioje vyksta paskaitos, susitikimai, kūrybiniai vakarai, konferencijos ir seminarai (auditorijoje įrengta šiuolaikinė multimedijos sistema), biblioteka ir metodinis kabinetas, parodoms skirtas kabinetas.

„Atvykau rankose turėdamas tik vieną vadovėlį („Nė dienos be lietuvių kalbos“). Galvojau – ką daryti, kaip įkurti Lituanistikos centrą, kad jis turėtų savo patalpas, kad jis būtų reprezentatyvus

centras, skleidžiantis lietuvių kultūrą. Rašiau daug įvairių laiškų su prašymais įvairioms Lietuvos institucijoms ir organizacijoms (ministerijoms, savivaldybėms, muziejams, universitetams, institutams, knygynams), pavieniams žmonėms, prašydamas atsiųsti ar perduoti knygų, albumų, suvenyrų, tautinės atributikos. Labai nustebau gavęs tiek daug teigiamų atsakymų – į Lietuvos ambasadą Sakartvele buvo siunčiami siuntiniai, adresuoti centrui, jų buvo labai daug. O ir Lietuvoje susikaupė turbūt tona padovanotų knygų, albumų. Atgabenti visa tai į Sakartvelą buvo problema. Ir mums padėjo tuometė Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė ponia Loreta Graužinienė, organizavusi specialią pagalbą atgabenti tas visas dovanas į Sakartvelą. Per baltistikos

projektus centrą reikiama metodine literatūra, tautine atributika aprūpino Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Šiuo metu turime gražiai išpuoselėtas Lituanistikos centro patalpas“ (Vidas Kavaliauskas, Apie lietuvių kalbą ir lietuvybę Sakartvele (kalbino Karolina Baltmiškė) – https://www.manokrastas.lt/apie-lietuviu-kalba-ir-lietuvybe sakartvele/?fbclid=IwAR3FAoAf_9c5jXNuFu4ba1IpoqG8hukasko4W-gD6rHOygkRIkmf3PwSKnQ; 2021.02.27).

Lietuvių kalbos ir kultūros centras turi savo logotipą (2013 m. jį sukūrė centro studentas Giorgi Petelava), savo himną (teksto autorė – prof. Vilija Targamadzė, muzikos autorė – centro studentė Lorena Shamatava; 2015 m.), išsami centro veikla lietuvių ir kartvelų kalbomis atspindima faceboko paskyroje https://www.facebook.com/lituanistika.

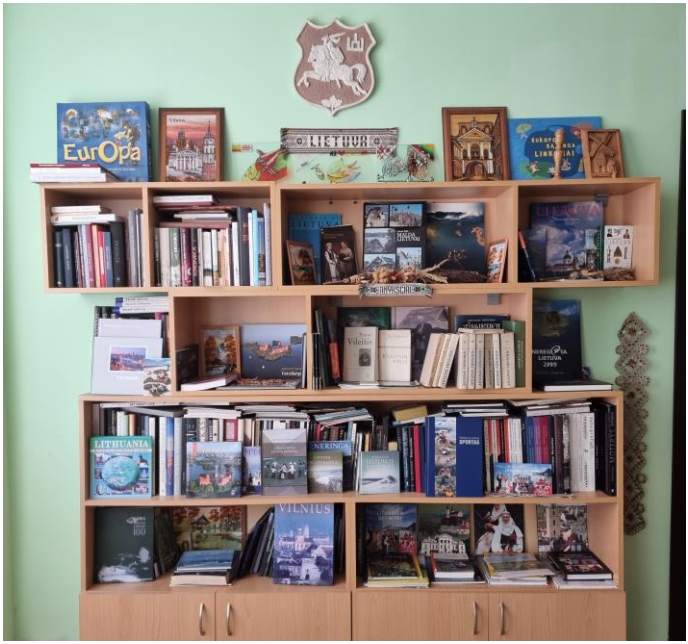

II. PAGRINDINĖ LIETUVIŲ KALBOS IR KULTŪROS CENTRO VEIKLA

Lietuvių kalbos ir kultūros centre lietuvių kalbos mokosi per 40 studentų kartvelų iš 6 Tbilisio aukštųjų mokyklų, daugiausia – iš Sakartvelo technikos universiteto. Svarbiausias yra kasdieninis darbas – paskaitos, konsultacijos, namų darbai, savarankiškas darbas. Pagrindinis tikslas – išmokti laisvai vartoti lietuvių kalbą. Dirbama su vadovėliu „Nė dienos be lietuvių kalbos“ (autorės – Virginija Stumbrienė ir Aurelija Kaškelevičienė) ir su kitomis papildomomis mokymo priemonėmis. Lietuvių kalba dėstoma pagal šiuolaikines svetimų kalbų dėstymo metodikas. Didelis dėmesys skiriamas ir kalbos mokymui, ir šalityrai (krašto pažinimui, nacionalinei kultūrai, papročiams, tradicijoms).

Pabaigus vadovėlio pamoką, organizuojamas egzaminas iš tos pamokos (kalbos vartojimo testas, kontrolinis darbas iš leksikos, dialogas, monologas). Veikia savita studentų reitingavimo sistema – balai skiriami ne tik už dalyvavimą paskaitose, namų darbus, atliktas užduotis, egzamino rezultatus, bet ir už aktyvų dalyvavimą centro organizuojamoje kultūrinėje veikloje.

Centro vadybininkės Nino Chargeishvili iniciatyva nuo 2018 metų vykdomas eksperimentas – studentams pageidaujant vyksta išeitų lietuvių kalbos pamokų kartojimo paskaitos. Paskaitas veda centro studentai, kurie jau daugiau kalba lietuviškai ir puikiai moka išeitas pamokas. Pradedantiesiems mokytis lietuvių kalbos taip pat talkina aukštesnį kalbos vartojimo lygį pasiekę centro studentai. Tokias savitas lietuvių kalbos mokymo praktikas centre turėjo studentai Tamta Petashvili, Soso Chitauri, Sophio Tabatadze, Irakli Vardiashvili, Irakli Chkhvimiani, Irakli Dudauri ir kt.

Kiekvienais metais centre organizuojamos lietuviškų filmų peržiūros ir aptarimai. Kartu su studentais žiūrėti filmai „Tadas Blinda“, „Niekas nenorėjo mirti“, „Velnio nuotaka“, „Kunigo naudą velniai gaudo“, „Jausmai“ ir kt. Didelę pagalbą Lituanistikos centrui (kaip ir kitiems užsienyje esantiems lituanistikos ir baltistikos centrams) pandemijos ir distancinio mokymo metais (2021–2022 m.) projekto „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo

skatinimas“ vadovės Ginos Holvoet iniciatyva suteikė Lietuvos kino centras, leidęs nemokamai kartu su studentais žiūrėti restauruotus ir anglų kalba subtitruotus lietuvių klasikos filmus („Herkus Mantas“, „Moteris ir keturi jos vyrai“, „Riešutų duona“, „Faktas“, „Vasara baigiasi rudenį“ ir kt.). Tai buvo geras būdas pažinti lietuvių kino kultūrą, kartu savarankiškai mokytis lietuvių kalbos, paįvairinti lietuvių kalbos distancinį mokymą(si).

Centre skatinama studentų atsakomybė, geranoriškumas, aktyvumas, stiprinama savivalda, siekiama, kad Lituanistikos centras taptų studentams savotiškais antraisiais namais, kuriuose gera būti. Prie to labai prisideda pačių studentų išrinktas Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentų prezidentas, gebantis jungti studentus, mobilizuoti juos bendrai veiklai. Ypač sėkmingai kaip centro studentų prezidentai dirbo Lorena Shamatava (2015–2017 m.m.) ir Irakli Dudauri (nuo 2018 m.).

Lietuvos Respublika Sakartvelo studentams, baigusiems bakalauro studijas savoje šalyje, kiekvienais metais skiria iki 10 nemokamų vietų studijuoti magistrantūroje pasirinktame Lietuvos universitete, jiems taip pat skiriama stipendija. Per 10 centro veiklos metų tokiomis galimybėmis pasinaudojo 25 centro studentai, išmokę lietuvių kalbą B2 arba C1 lygiu ir pasirinkę įvairių krypčių magistrantūros studijas lietuvių kalba. Daugiausia tokių magistrantų buvo VGTU ir VDU, taip pat KTU, VU,

MRU, LEU. Pirmasis centro studentas, išmokęs lietuvių kalbą B2 lygiu ir pasirinkęs magistrantūros studijas Lietuvoje, buvo Giorgi Kobakhidze. 2014 m. baigęs bakalauro studijas Sakartvelo technikos universitete, jis įstojo į Lietuvos edukologijos universiteto magistrantūrą, sėkmingai ją baigė, o 2018 m. įstojo į VDU socialinių mokslų srities edukologijos krypties doktorantūrą. Šiais 2022 metais Giorgi turėtų gintis disertaciją. Nuo 2016 metų jis dirba Sakartvelo ambasadoje Vilniuje ir dėsto kartvelų kalbą Vilniaus universitete. 2017 metais buvo užfiksuotas centro rekordas – į Lietuvos universitetų magistrantūros studijas lietuvių kalba buvo priimti net 7 centro studentai (Lorena Shamatava – VU; Avtandil Arabuli – KTU; Mariam Chkhvimiani, Nino Tabatadze, Nino Inasaridze, Nikolozi Isayan, Merab Shabeshovi – VGTU).

Už gerą lietuvių kalbos mokymąsi, lietuvių kultūros sklaidą Sakartvele, už ryšių tarp Lietuvos ir Sakartvelo stiprinimą ir plėtojimą daugiau kaip 10 centro studentų yra apdovanoti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro Padėkos raštais. 2020 m. du centro studentai – Irakli Dudauri ir Sophio Tabatadze – dalyvavo ES Socialinio fondo sėkmės istorijų konkurse „Žingsniai“. Jų istorija, kaip lietuvių kalba padėjo jiems surasti savo gyvenimo ir profesinės veiklos kelią, buvo įvertinta – jie nugalėjo konkurse, užėmė 1 vietą (portalo 15 min. skaitytojai jų istoriją įvertino kaip geriausią iš 10 pateiktų istorijų).

III. CENTRO STUDENTŲ MUZIKINĖ IR TEATRO GRUPĖS

Lietuvių kalbos ir kultūros centre yra suburta studentų muzikinė ir teatro grupė. Vienas iš papildomų lietuvių kalbos mokymosi būdų – mokymasis lietuviškų dainų ir eilėraščių. Tai puikus būdas realiai patiems dalyvauti lietuvių kultūroje ir tuo pat metu plėsti lietuvių kalbos žodyną, vartoti įvairesnes sintaksines ir morfologines konstrukcijas, plėtoti lietuvių kalbos vartojimo įgūdžius. Studentų, kurie mokosi dainų ir eilėraščių tekstų, lavėja taisyklinga tartis ir kirčiavimas. Parengę 10 lietuviškų dainų repertuarą, studentai dalyvavo 2 festivaliuose Lietuvoje – „Skamba skamba kankliai“ Vilniuje ir „Pasienio fiesta“ Lazdijuose, kurių metu kaip festivalių dalyviai atliko lietuviškas ir kartveliškas dainas. Savo muzikinę programą jie pristatė Lietuvos edukologijos ir Vytauto Didžiojo universitetuose, Vilniaus ir Kauno kolegijose, Lazdijų, Telšių ir Palangos savivaldybėse, Maironio literatūros ir M. K. Čiurlionio muziejuose, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje. Studentai 2 metus iš eilės (2016 ir 2017 m.) Lietuvos Respublikos ambasados Sakartvele kvietimu dalyvavo Europos dienos šventėje gegužės mėnesį Tbilisyje, kurios metu atliko lietuviškų dainų programą.

2016 metų gegužės mėnesį Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentų muzikinė grupė savo repertuarą pristatė Sakartvelo Nepriklausomybės renginių Vilniuje metu, dalyvavo Lietuvos televizijos laidoje „Labas rytas“.

2021 metais, sunkiais pandemijos, koronaviruso plitimo metais, Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai dalyvavo distanciniame šventiniame renginyje „Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias“ (projekto autorės – Auksė Motto, Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių bendruomenės Švietimo tarybos pirmininkė, ir Elona Bagdanavičienė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos vyriausioji specialistė), kurio tikslas – pagerbti Lietuvos valstybės atkūrimo dieną – Vasario 16–ąją. Šventės programoje panoro dalyvauti dvi dešimtys lituanistinių Amerikos mokyklų. Prisidėjo Belgijos, Norvegijos lietuvių bendruomenių nariai. Dalyvių ratą papildė Sakartvelo technikos universiteto

Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai bei Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos bendruomenės atstovai. Centro studentai kartu su Ukrainos studentais, kurie mokosi lietuvių kalbos taip pat, atliko J. Naujalio ir Maironio dainą „Oi neverk, matušėle“.

Lietuvių kalbos ir kultūros centras pirmą kartą Sakartvele organizavo „Poezijos pavasario“ renginius. 2014 m. gegužės 16 d.

Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre „Poezijos pavasario“ renginyje savo kūrybą skaitė keturi Lietuvos poetai: Vladas Braziūnas, Liutauras Degėsys, Donatas Petrošius, Marius Burokas. Vyko paraleliniai skaitymai lietuvių ir kartvelų kalbomis (dalyvavo lietuvių poetų eiles į kartvelų kalbą išvertę Sakartvelo poetai M. Tsiklauri, D. Kasradze, V. Guleuri). Lituanistikos centro studentai skaitė ištraukas iš K. Donelaičio „Metų“. Studentai poetinius skaitymus paįvairino atliktomis lietuviškomis dainomis. 2015 m. „Poezijos pavasario“ renginiai vyko Tbilisyje (Lietuvių kalbos ir kultūros centre), Kobuletyje, Telavyje. Kobuletyje „Poezijos pavasario“ renginio metu buvo ištiesta ant Juodosios jūros kranto Lietuvos 100 metrų ilgio Trispalvė. Lietuvių ir kartvelų poeziją skaitė poetai Antanas A. Jonynas, Liutauras Degėsys, Gytis Norvilas, Viktoras Rudžianskas, Violeta Šoblinskaitė, Mindaugas Valiukas, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarė Irena Andriukaitienė, Lietuvos Respublikos Seimo tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu grupės pirmininkė Zita Žvikienė, gausus būrys Sakartvelo poetų ir centro studentai. 2017 m. „Poezijos pavasario“ renginiai vyko Tbilisyje, Boržomyje ir Ambrolauryje. Renginiuose dalyvavo iš Lietuvos

atvykę poetai Violeta Šoblinskaitė, Gasparas Aleksa, Renalda Mačiulskienė, Sakartvelo poetai, centro studentai. Baigiamasis „Poezijos pavasario“ vakaras įvyko kalnuotame Račos regiono Ambrolaurio rajone. Skambėjo lietuvių ir kartvelų poezija ir dainos. Renginyje dalyvavo Lietuvos poetai, Ambrolaurio poetai, Dušeti municipaliteto atstovas Jeko Damatsalashvili, albumo „100 Sakartvelo gamtos stebuklų“ autorius Giorgi Dvalashvili, Kauno kolegijos dėstytoja Birutė Mikalauskienė, Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai. „Poezijos pavasario 2017“ renginių ciklą vainikavo literatūrinė popietė su 2017 m. „Poezijos pavasario“ laureatu Tomu Venclova. Susitikimo su studentais kartvelais, kurie mokosi lietuvių kalbos, metu skambėjo Poeto eilės Sakartvelo motyvais (jas skaitė autorius ir studentai). Pažymėtina, kad „Poezijos pavasario“ renginiuose aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos ambasados Tbilisyje ir lietuvių bendruomenės Sakartvele atstovai, Tbilisio sekmadieninės lietuviškos mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Lidija Giorgobiani su savo mokiniais. „Poezijos pavasario“ renginiai Sakartvele turėjo ir ryškių edukacinių bruožų – centro studentai mokėsi atmintinai lietuviškus eilėraščius, ugdėsi deklamavimo, taisyklingos tarties ir norminio kirčiavimo įgūdžius, atliko pirmuosius poetinio vertimo bandymus (studentai Irakli Chkhvimiani ir Nikolozi Isayan išvertė iš lietuvių kalbos į kartvelų kalbą poetės Renaldos Mačiulskienės eiles). Šie renginiai sustiprino ir Lietuvos bei Sakartvelo poetų ryšius, davė

impulsų būsimoms bendroms kultūrinėms veikloms.

Vienas iš lietuvių kalbos mokymosi būdų – parengti monologus ar dialogus ir juos suvaidinti. 2014 metais vasaros atostogų metu organizuotos netradicinės lietuvių kalbos pamokos ant Juodosios jūros kranto, Batumio botanikos sode ir kitose Adžarijos erdvėse. Pamokų metu buvo kartojami gramatikos dalykai, plėstas žodynas. Studentai turėjo suvaidinti realias gyvenimo situacijas lietuvių kalba – pakviesti draugą maudytis jūroje, aptarti maudynes; užsisakyti pietus restorane; pasivaikščioti botanikos sode ir aptarti jo augaliją; pristatyti buto baldus, kambarius; reklamuoti įvairius produktus ir gaminius; suvaidinti įvairias gyvenimiškas scenas. Edukacinės programos metu sukurta 10 video klipų, kuriuose studentai kartvelai kalba tarpusavyje lietuviškai ir stengiasi vaidinti realias situacijas (šie video klipai, kaip mokomoji priemonė, naudojama lig šiol lietuvių kalbos pamokų metu). Taip pamažu buvo suburta Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentų teatro grupė.

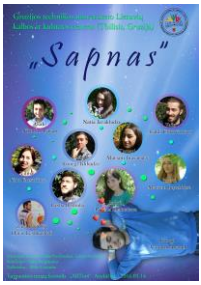

2016 metais Lituanistikos centras pastatė 1 valandos trukmės spektaklį „Sapnas“, kuriame vaidino 11 centro studentų (Lorena Shamatava, Avtandil Arabuli, Nino Inasaridze, Mariam Buachidze, Daviti Leshkasheli, Giorgi Klibadze, Mariam Inasaridze, Nikolozi Isayan, Natia Javakhidze, Irakli Chkhvimiani, Lasha Beshidze), lietuvių

kalba. Spektaklis apie lietuvių ir kartvelų jaunimą, draugystę, meilę, apie Lietuvos ir Sakartvelo realijas (scenarijus – Vido Kavaliausko ir Lorenos Shamatavos, režisierius – Vidas Kavaliauskas). Ilgos ir kartais net varginančios repeticijos, išmoktų rolių tekstų tarties ir kirčiavimo tobulinimo pratybos davė savo vaisių – su šiuo spektakliu puikiai pasirodyta Anykščiuose 2016 m. gegužės viduryje vykusiame tarptautiniame mėgėjų teatrų festivalyje „ARTimi 2016“.

2019 m. centre užsibrėžėme tikslą parengti kartveliškų šokių programą. Mums pavyko. Ir tų metų birželio mėnesį centro studentų šokių grupė dalyvavo Kauno tarptautiniame folkloro festivalyje „Atataria lamzdžiai“, kurio metu atliko kartveliškų šokių programą. Taip pat studentai dalyvavo visuose kituose festivalio renginiuose, dalyvavo edukacinėje „Sodų darymo“ programoje ir lankėsi Lietuvių liaudies muzikos instrumentų muziejuje. Po šio festivalio buvome pakviesti į Telšiuose vykusią naktišokių šventę, kurios metu studentai surengė kartveliškų šokių edukacinę programą.

IV. CENTRO STUDENTŲ ATLIKTI VERTIMAI

Svarbi Lietuvių kalbos ir kultūros centro veiklos kryptis – skatinti studentus imtis vertimų, konkrečiais darbais prisidėti prie lietuvių ir kartvelų kultūrų puoselėjimo ir sklaidos. 2017 m. rugsėjo pabaigoje – spalio pradžioje Lietuvos kultūros instituto organizuotame vertėjų seminare dalyvavo dvi centro studentės: Lorena Shamatava ir Sophio Tabatadze. Tų pačių metų lapkričio mėnesį centro studentė Sophio Tabatadze iš kartvelų kalbos į lietuvių kalbą išvertė I. B. Singerio pjesę „Trobjelė ir jos demonas“. 2018 metais centro studentai Sophio Tabatadze ir Irakli Dudauri išvertė į kartvelų kalbą Nacionalionio Kauno dramos teatro spektaklio „Gentis“ (scenarijus parengtas pagal I. Simonaitytės kūrinį „Aukštujų Šimonių likimas“) titrus. Neišdildomą įspūdį vertėjams ir kitiems centro studentams paliko spalio 23 d. Nacionalionio Kauno dramos teatro trupės apsilankymas Lietuvių kalbos ir kultūros centre (įdomūs pokalbiai su teatro direktoriumi Egidijumi Stančiku, garsia Lietuvos kino ir teatro aktore Jūrate Onaityte, aktore Daiva Rudokaite, vaidinusia garsiame lietuvių ir kartvelų seriale „Vyno kelias“) ir dalyvavimas spektaklio „Gentis“ pristatyme Tbilisio Šota Rustavelio dramos teatre.

2021 m. asociacijos „Slinktys“ iniciatyva buvo parengtas projektas parengti ir išleisti jaunųjų kartvelų poetų poezijos

rinktinę (projektas finansuotas Lietuvos kultūros tarybos lėšomis). Šiame projekte kaip partneris dalyvavo ir Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centras. Į antologiją pateko 10 Sakartvelo jaunųjų poetų (26–35 metų) atrinkti eilėraščiai. Pažodinius eilėraščių vertimus iš kartvelų į lietuvių kalbą atliko Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro esami ir buvę studentai Irakli Dudauri, Sophio Tabatadze, Giorgi Kobakhidze, pasiekę lietuvių kalbos vartojimo C1–C2 lygius, ir Tbilisio sekmadieninės lietuviškos mokyklos mokytoja Lidija Giorgobiani. Remdamiesi gautais pažodiniais vertimais, galutinius poetinius vertimus atliko poetai ir vertėjai Greta Ambrazaitė (ji parašė ir išsamų įvadinį straipsnį) ir Dominykas Norkūnas. 2021 m. vasarą jaunųjų Sakartvelo poetų rinktinė „Aidintys“ išleista dviem kalbomis – kartvelų ir lietuvių. Tiek išleista rinktinė „Aidintys“, tiek atlikti pažodiniai vertimai Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre naudojami ir edukaciniais tikslais (dviejų kalbų leksikos ir gramatinės raiškos lyginimas ir gretinimas, lietuvių kalbos mokymasis).

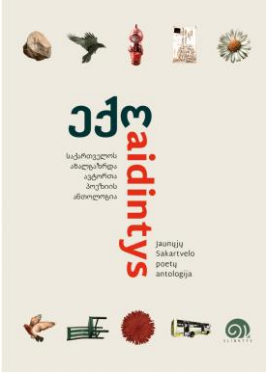

V. CENTRO VYKDOMA LIETUVIŲ KULTŪROS SKLAIDOS VEIKLA

Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentams sudaromos galimybės iš arčiau pažinti lietuviškus papročius, tradicijas – centras pats organizuoja lietuviškas šventes, taip pat dalyvauja Lietuvos Respublikos ambasados organizuojamuose renginiuose. Jau tradicija tapusi ir studentų labai mėgstama Kūčių ir Kalėdų šventė pagal lietuviškus papročius centre (ji organizuojama

kiekvienais metais nuo 2014 metų). Ši šventė suburia visus studentus į vieną šeimą, jie patys Kūčių stalą nukloja kaimišku šienu, padengia staltiese, patys parengia 12 lietuviškų valgių be mėsos ir pieno produktų. Prieš tai vyksta repeticijos – studentai išmoksta giedoti kalėdines giesmes (susirinkus prie Kūčių stalo jos pirmiausia ir sugiedamos). Šventės metu kalbama apie lietuviškus Kūčių papročius, tradicijas, burtus, studentai aktyviai dalyvauja kalėdiniuose žaidimuose, pasikeičia kalėdinėmis dovanomis. Prie

šios šventės organizavimo kiekvienais metais prisideda centro draugai iš Lietuvos (VDU dr. Teresė Ringailienė, ŠMSM darbuotoja Elona Bagdanavičienė, Lazdijų raj. Šventežerio parapijos klebonas Egidijus Juravičius ir Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos rektorius dr. Saulius Stumbra) – jie atsiunčia kalėdaičių, aguonų, lietuviško kisieliaus, kūčiukų.

2017 m. Lietuvių kalbos ir kultūros centre antrąją Velykų dieną vyko dvi prezentacijos apie lietuvių ir kartvelų Velykų papročius. Pranešėjai – centro studentas Nikolozi Isayan ir pedagoginę praktiką centre atlikusi LEU 3 kurso studentė Kamilė Každailytė. Po prezentacijų vyko velykinių kiaušinių ridenimo varžybos. Po to apsilankėme kapinėse, jose pagal kartveliškus papročius pagerbėme ir lietuvius,

palaidotus Sakartvele, prie jų atminimui skirto kryžiaus padėjome gėlių ir velykinių kiaušinių, uždegėme žvakutes.

2019 metais pirmą kartą Sakartvele buvo švenčiamos Joninės pagal visus senuosius lietuviškus papročius. Birželio 21 dieną Sakartvelo technikos universitete svečiavosi folkloro ansamblis „Žaisa“ iš Kauno. Ansamblis surengė koncertą, kurio metu pristatė Lietuvos regionų tautinius kostiumus, dainas ir šokius. Vėliau prie Aragvio upės (Dušeti municipalitetas) atšvęstos autentiškos Joninės su dainomis, šokiais, kupoliavimais, burtais, vainikų plukdymu, šokinėjimu per laužą, paparčio žiedo paieškomis. Šioje šventėje dalyvavo gausus būrys centro studentų ir Sakartvelo lietuvių bendruomenės pirmininkė Dalia Baltrūnaitė. Centro studentai dalyvavo ir Lietuvos Respublikos ambasados Sakartvele ir Sakartvelo lietuvių bendruomenės „Labas“ organizuotose Joninių šventėse prie Aragvio upės 2021 (šventę vedė folkloro ansamblis iš Telšių) ir 2022 metais (šventę vedė ansamblis iš Zarasų).

Lietuvių kalbos ir kultūros centre kiekvienais metais minimos ir mūsų šalies svarbiausios datos – Vasario 16–oji, Kovo 11–oji, Liepos 6–oji. Vyksta trumpos pažintinės paskaitos, kurių metu studentai supažindinami, kodėl svarbios šios datos Lietuvai, dokumentinių filmų peržiūros ir aptarimai, diskusijos, organizuojamos viktorinos studentams Lietuvos istorijos temomis. Kadangi visi centro studentai yra išmokę Lietuvos himną, tai šių švenčių metu kartu sugiedamas himnas. Valstybės dieną, liepos 6–ąją, centro studentai drauge su Lietuvos Respublikos ambasados kolektyvu ir Sakartvelo lietuviais kartu gieda Tautišką giesmę.

2022 metų sausio 13–ąją Lietuvos Respublikos ambasados Sakartvele iniciatyva Tbilisyje (Vilniaus skvere) buvo paminėta Lietuvos Laisvės gynėjų diena. Uždegta 14 žvakučių žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti, sugiedotas Lietuvos himnas, pasidalinta tos nakties prisiminimais. Tarp susirinkusių Sakartvelo lietuvių ir Lietuvos draugų kartvelų buvo ir Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai (Irakli Dudauri deklamavo Justino Marcinkevičiaus eilėraštį „Kaip laisvė“). Ankstesniais metais Lietuvos laisvės gynėjų dieną minėdavome centre, žiūrėdami dokumentinius filmus, archyvinius įrašus.

Tradiciškai gegužės mėnesį kiekvienais metais centre minime Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną. Vyksta studentams skirta kalbos viktorina. Beje, centro studentų prezidentas Irakli Dudauri dvejus metus iš eilės (2019 ir 2020 metais) tapo Lietuvoje organizuotos virtualios lietuvių kalbos viktorinos nugalėtoju

(tradicinę viktoriną kiekvienais metais organizuoja Lietuvių kalbos draugija).

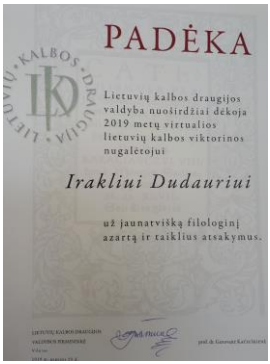

PADĖKA

LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJA

Lietuvių kalbos draugijos valdyba nuoširdžiai dėkoja 2019 metų virtualios lietuvių kalbos viktorinos nugalėtojui

Irakliui Dudauriui

už jaunatviską filologinį azartą ir taiklius atsakymus.

prof. dr. Gintautas Karčiauskas

2022 m. pavasarį Lietuvos ambasadoriaus žmona Daiva Kalindrienė pakvietė centro studentus į Lietuvos ambasadoriaus rezidenciją, kur buvo surengta puiki edukacinė lietuviškų valgių gaminimo programa. Susirinkę studentai pasidalino į 3 grupes ir kartu su mentoriais gamino šaltibarščius, bulvinius blynus, Kėdainių blynus, kugelį, spurgas. Prie šios programos prisijungė ir Lietuvių bendruomenės Sakartvele pirmininkė Dalia Baltrūnaitė, ponios Daivos Kalindrienės vaikai Milda ir Julius. Buvo išties smagus ir įdomus lietuviškas vakaras.

VI. CENTRAS – ĮVAIRIŲ LITUANISTINIŲ PROJEKTŲ DALYVIS

Esame labai dėkingi Lietuvos Vyriausybei, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Švietimo mainų paramos fondui, su centru glaudžiai bendradarbiaujančioms Lietuvos aukštosioms ir kitoms mokykloms (VU, VDU, KU, VGTU, KTU, Vilniaus ir Kauno kolegijoms, Vilniaus verslo kolegijai, Veisiejų technologijos ir verslo mokyklai) už sudarytas puikias galimybes studentams, jau pramokusiems lietuvių kalbos Lituanistikos centre Tbilisyje, gilinti lietuvių kalbos praktinius įgūdžius pagal įvairius projektus Lietuvoje. Geriausi centro studentai vyksta į mėnesio trukmės lietuvių kalbos vasaros ir žiemos kursus VU, VDU, KU, renkasi vieno semestro lietuvių kalbos studijas VU ir VDU, dalyvauja edukacinėse stovyklose ir įvairiose edukacinėse programose Lietuvoje. Tokiu būdu stiprėja ir jų lietuvių kalbos įgūdžiai, jie susipažįsta iš arčiau su Lietuva, jos kultūra, papročiais, tradicijomis, įgyja daugiau draugų lietuvių, stiprėja jų motyvacija rinktis tolesnes studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Pagal ES projektą „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“ nuo 2017 m. centro studentai kiekvienais metais vyksta į 1 semestro A1, A2, B1, B2, C1 lygių lituanistines studijas VU arba VDU. Jie visą semestrą intensyviai (kiekvieną dieną) mokosi lietuvių kalbos. Po tokių intensyvių studijų reikšmingai pagerėja studentų praktinės lietuvių kalbos vartojimas. Lituanistines studijas papildo ir kultūrinė programa – studentai klausosi paskaitų apie VU ir VDU, Lietuvos istoriją, lietuvių kalbą, senąją kultūrą (senuosius muzikos instrumentus, tautinius drabužius, tradicijas), kasdienio gyvenimo kultūrą, socialinį ir politinį gyvenimą, ekskursijų metu susipažįsta su Vilniaus ir Kauno architektūra, bitininkystės tradicijomis Lietuvoje, netgi su Rytų Lietuvos smegduobėmis, dalyvauja įvairių muziejų renginiuose, mokosi gaminti šaltibarščius. Šio projekto teikiamomis galimybėmis pasinaudojo didelė grupė centro studentų, kai kurie iš jų (Irakli Dudauri, Diana Inaishvili, Irakli Chkhvimiani) 3 semestrus mokėsi lietuvių kalbos VU ir pasiekė B2 ar net C1 lygį. Didžiausias rekordas buvo užfiksuotas 2017 m., kai lituanistinėse rudens semestro studijose VDU dalyvavo net 15 centro studentų (centro direktorius Ioseb Chuntishvili ir 14 studentų). Koronaviruso pandemijos metu (2020–2021 metais) VDU ir VU sudarė sąlygas lituanistinėse

VILNIAUS UNIVERSITETAS
FILOLOGIJOS FAKULTETAS

PAŽYMĖJIMAS

Nr. MVG-FLF LSK-2019-144

Patvirtina, kad

Lena Chkheidze

2018/19 m. m. pasmarko sumoine mokina lietuvių kalbos A2-B1 lygio grupės programą

Dėstomi pavadinimai	Kreditai	Įvertinimas
Lietuvių kalbos gramatika	10 kr.	10 (penkiolika)
Raštymas ir sakytinė komunikacija	7 kr.	10 (penkiolika)
Tekstų supratimas	4 kr.	10 (penkiolika)
Lietuvių kalbos leksika	5 kr.	10 (penkiolika)
Lietuvos socialinio ir politinio gyvenimo apžvalga	2 kr.	skaityta
Iš viso dėstyta	30 kr.	

Filologijos fakulteto dekanas prof. dr. Inesa Šeškauskienė

2019 m. gegužės mėn. 30 d.

semestro studijose studentams dalyvauti nuotoliniu būdu (7 studentai dalyvavo).

Pagal Švietimo mainų paramos fondo programą ir pagal ES projektą „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“ Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai nuo 2013 m. aktyviai dalyvauja intensyvių lietuvių kalbos vasaros kursų (jie trunka vieną mėnesį) programose VU, VDU, LEU (dabar – VDU Švietimo akademija) ir KU. Pirmieji centro studentai (5) dalyvavo vasaros kursuose 2013 m. LEU. 2016 m. šiose programose dalyvavo net 22 centro studentai. 2022 m. VDU organizuotuose lietuvių kalbos vasaros kursuose dalyvavo ir 2 naujos centro studentės, pradėjusios mokytis lietuvių kalbos prieš pora mėnesių (Sopio Kikilashvili ir Nana Vekua). Į šiuos kursus susirenka šimtai lietuvių kalbos siekiančių pramokti žmonių iš keliasdešimt užsienio šalių, jie susipažįsta su skirtingų kultūrų atstovais, užsimezga tarptautinės draugystės, skatinama tolerancija, stiprėja socializacijos įgūdžiai. Kursų metu studentai ne tik mokosi lietuvių kalbos, bet ir dalyvauja edukacinėse ekskursijose, lietuviškose šventėse, leidžiančiose iš arčiau pažinti Lietuvą ir jos kultūrą, tradicijas. 2018, 2019 ir 2020 metais 21 centro studentas dalyvavo lietuvių

kalbos žiemos kursuose VU ir KU.

Ypač populiarios ir studentų mėgstamos pagal ES projektą „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“ 2 savaites vasarą vykstančios lietuvių kalbos ir kultūros edukacinės stovyklos, kurias VDU organizuoja (programos vadovė – doc. dr. Jurga Trimonytė Bikelienė) skirtinguose Lietuvos regionuose. Studentams atveriamos galimybės iš arčiau pažinti ir Lietuvos provincijų kultūrą. 30 centro studentų dalyvavo 4 edukacinėse stovyklose, kurios vyko Žemaitijoje ir Aukštaitijoje (2017 m. – dalyvavo 5 studentai, 2018 ir 2019 m. – po 10 studentų, 2022 m. – 5 studentai). Edukacinėse stovyklose kiekvieną dieną vyko intensyvios lietuvių kalbos ir kultūros, istorijos, literatūros paskaitos, po jų – kitos pažintinės veiklos. Studentams neišdildomus įspūdžius paliko stovyklos įvairios edukacinės programos: su folkloro ansambliais mokytasi aukštaitiškų ir žemaitiškų šokių, dainų, žaidimų, mokytasi ruoštis lietuviškus tradicinius patiekalus, bendrauta su istorikais,

edukatoriais, kurie mokė pinti, dekoruoti, tapyti įvairius dirbinius, susijusius su Lietuvos tematika, dalyvauta viktorinose, geriausios lietuviškos reklamos kūrimo konkursuose. Studentai lankėsi įvairiuose Aukštaitijos ir Žemaitijos muziejuose, dalyvavo jų edukacinėse programose.

2018 m. birželio 24–30 dienomis 6 Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai (Nika Aspanidze, Revaz Ramishvili, Sophio Tabatadze, Nika Tsitskishvili, Salome Kvaratskhelia, Irakli Vardiashvili) Aukštaitijoje dalyvavo dialektologinėje ekspedicijoje, kurios metu mokėsi fiksuoti ir tirti aukštaičių dialektą. Ekspedicijos metu studentai dalyvavo ir pažintinėse ekskursijose, pristatė savo šalį Sakartvelą. Dialektologinė ekspedicija organizuota pagal ES projektą „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“.

Kiekvienais metais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija užsienyje esančius baltistikos ir lituanistikos centrus kartu su Lietuvos aukštosiomis mokyklomis kviečia dalyvauti ministerijos baltistikos konkursuose. Lietuvos mokslo ir studijų institucijos kartu su partneriais – lituanistikos (baltistikos) centrais užsienyje – gali teikti bendradarbiavimo projektus šioms veikloms įgyvendinti: užsienio šalių lituanistikos (baltistikos) centrų aprūpinimas metodine, mokslo, mokomąja literatūra, vaizdinėmis priemonėmis, tautine atributika ir kt.; pagalba užsienio šalių lituanistikos (baltistikos) centrams, organizuojant studijų procesą (metodinės medžiagos rengimas, leidyba, Lietuvos dėstytojų vykimas skaityti paskaitų, vesti kursų ir pan.); užsienio šalių lituanistikos (baltistikos) centrų studentų edukacinės veiklos Lietuvoje organizavimas (vasaros stovyklos, kursai, ekspedicijos, edukacinės išvykos ir pan.); užsienio šalių lituanistikos (baltistikos) centrų pedagoginių darbuotojų ir mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas; užsienio šalių lituanistikos (baltistikos) centrų

pedagoginių darbuotojų ir mokslininkų bei Lietuvos mokslo ir studijų institucijų pedagoginių darbuotojų ir mokslininkų mainai, stažuotės ir kt.; užsienio šalių lituanistikos (baltistikos) centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendra veikla (konferencijos, seminarai ir kt.); užsienio šalių lituanistikos (baltistikos) centrų ir lietuvių bendruomenių bei lituanistinių mokyklų bendra veikla. Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centras per 10 veiklos metų dalyvavo 9 ministerijos skelbtuose baltistikos projektuose: 2013, 2014, 2015, 2016 metais kartu su LEU, 2018 m. kartu su VDU, nuo 2019 m. kartu su Vilniaus kolegija (2019 ir 2020 m. projekto koordinatorė – Jolanta Preidienė; 2021 ir 2022 m. – Vaiva Juškienė). Pagal parengtą tęstinį projektą „Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro veiklos prioritetai“ organizuoti 6 moksliniai seminarai ir konferencijos (žr. VII skyrių), pirmųjų metų projektais centras aprūpintas metodine, mokslo, mokomąja literatūra, vaizdinėmis priemonėmis, tautine atributika ir kt. Pagal šį projektą kiekvienais metais (iki pandemijos) geriausi centro studentai vykdavo į savaitės trukmės edukacines pažintines programas Lietuvoje. Šiose edukacinėse programose iš viso dalyvavo net 58 studentai (2014 m. – 7 studentai, 2015 m. – 12, 2016 m. – 24, 2018 m. – 11, 2019 m. – 4). Edukacinės programos Lietuvoje turi kelias kryptis. Pirmiausia studentai tokių programų metu susipažįsta su Lietuvos aukštosiomis mokyklomis, jų

studijų programomis, dalyvauja specialiai jiems skirtose paskaitose ir kitose veiklose. 5 tokių edukacinių programų metu studentai lankėsi VDU, LEU, KTU, 4 kolegijose (Vilniaus kolegija, Vilniaus verslo kolegija, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija, Kauno kolegija).

Edukacinių programų metu studentai lankėsi Lietuvos Respublikos Seime (bendravo su Seimo Pirmininke Loreta Graužiniene, tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu grupės nariais), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, susipažino su Lazdijų, Telšių, Anykščių, Trakų savivaldybėmis, bendravo su jų merais, 3 kartus dalyvavo Sakartvelo Nepriklausomybės dienos renginiuose Vilniuje ir Trakuose.

Kita veikla – dalyvauti projekto partnerių įvairių Lietuvos muziejų edukacinėse programose, kurios leidžia pažinti įvairiapusę Lietuvos kultūrą, istoriją, papročius ir tradicijas. Dalyvauta Didžiulių memorialinio namo muziejaus, Anykščių Arklio muziejaus, A. Baranausko ir A. Vienuolio memorialinio muziejaus, Gintaro muziejaus, Maironio lietuvių literatūros muziejaus, Lietuvos liaudies buities muziejaus, Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus, Lietuvos nacionalinio muziejaus, Šiaulių „Aušros“ muziejaus ir jo padalinių, Žemaičių muziejaus „Alka“, Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus edukacinėse programose. Labai įdomios studentams buvo duonos kepimo, audimo, lietuviško šakočio darymo

programos, Lazdijų kultūros centro organizuotos edukacinės programos Rudaminos amatų centre (*duonos kelias, keramika, vilnos vėlimas*). Ypač unikalią grybų rinkimo Dzūkijos miškuose edukacinę programą 2019 m. rudenį organizavo projekto partnerė Veisiejų technologijos ir verslo mokykla (jos metu studentai mokėsi atpažinti valgomuosius grybus, mokėsi jų pavadinimų lietuvių kalba, vakare dalyvavo grybienės rengimo programoje).

Edukacinių programų laikas parenkamas taip, kad sutaptų su Lietuvoje vykstančių folkloro festivalių ar kitų švenčių laiku. Studentai turėjo galimybių dalyvauti festivalių „Skamba skamba kankliai“ (Vilnius), „Atataria lamzdžiai“ (Kaunas), „Pasienio fiesta“ (Lazdijai), Jūrų šventės (Klaipėda) programose, Anykščių, Lazdijų, Šakių miestų šventėse. Lankytasi Vilniuje, Kaune, Trakuose, Merkinėje, Druskininkuose, Grūto parke, Veisiejuose, Alytuje, geografiniame Europos centre, Anykščiuose, Klaipėdoje, Palangoje, Šakiuose, Šiauliuose, Kryžių kalne.

Šios edukacinės programos buvo studentų labai mėgstamos, jos leido iš arčiau pažinti Lietuvą, skirtingus jos regionus, pajusti regionų kultūrų skirtumus, susipažinti su miestų ir miestelių architektūra, įsilieti į lietuviškų papročių ir tradicijų renginius, dalyvauti Lietuvos aukštųjų mokyklų prisistatymo edukaciniuose renginiuose. Visa tai stiprino studentų lietuvių kalbos mokymosi motyvaciją, leido dar labiau pažinti ir pamilti Lietuvą.

VII. CENTRO VYKDOMA MOKSLINĖ VEIKLA

Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centras vykdo ir mokslinę veiklą.

Pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos baltistikos projektą „Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro veiklos prioritetai“ centras organizavo 6 tarptautines mokslines konferencijas ir seminarus.

2021 m. lapkričio 8–9 dienomis Lietuvių kalbos ir kultūros centre vyko tarptautinė mokslinė tarpdisciplininė konferencija „Lietuvos ir Sakartvelo kultūrinės jungtys“. Konferencijos tikslas – stiprinti Lietuvos ir Sakartvelo mokslininkų ir studentų bendradarbiavimą, vykdant mokslinius tyrimus bei ieškant

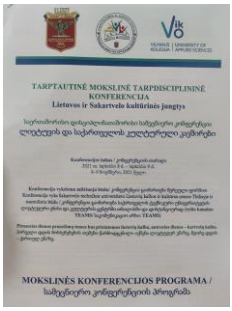
TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ TARPDISCIPLININĖ KONFERENCIJA
Lietuvos ir Sakartvelo kultūrinės jungtys
MOKSLINĖS KONFERENCIJOS PROGRAMA /

istorinių ir kultūrinių įvairaus bendradarbiavimo sąsajų tarp dviejų šalių, akcentuojant Antano Vienuolio kartveliškojo laikotarpio kūrybos analizės aspektus. Konferencijos dalyvius sveikino Sakartvelo technikos universiteto rektorius prof. dr. David Gurgenidze, Lituanistinio švietimo pasaulyje globėja Diana Nausėdienė, Lietuvos Respublikos ambasadorius Sakartvele Andrius Kalindra, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininko pavaduotoja prof. habil. dr. Vilija Targamadzė, Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vyriausioji specialistė Daiva Žemgulienė ir Vilniaus kolegijos direktorė Žymantė Jankauskienė. Pirmąją konferencijos dieną pranešimus lietuvių kalba pristatė mokslininkai, dėstytojai, doktorantai, mokytojai iš 10 Lietuvos institucijų (Vilniaus universitetas, Vilniaus kolegija, Vilniaus verslo kolegija, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno kolegija, Klaipėdos universitetas, Anykščių A. Baranausko ir A. Žukausko-Vienuolio memorialinis muziejus, PMC „Žirmūnai“ Pietų Lietuvos filialas (Veisiejai), Lietuvos nacionalinis kultūros centras), lietuvių kalbos dėstytoja iš Austrijos (Vienos universitetas) ir Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai. Ypač daug dėmesio buvo skiriama Antano Vienuolio kartveliškajam kūrybos laikotarpiui, jo ryšiams su Sakartvelu (doc. dr. Regina Kvašytė, Tikriniai žodžiai ir kultūrinės realijos Antano Vienuolio Kaukazo legendose; dr. Aušra Rimkutė-Ganusauskienė, Antano Vienuolio Kaukazo

legendų terminai; doc. dr. Laimutė Bučienė, Sintaksės ir stiliaus dermė Antano Vienuolio legendoje „Užkeiktieji vienuoliai“; dr. Giedrė Barkauskaitė, Etnochoreografija A. Vienuolio ir kitų lietuvių rašytojų darbuose; dr. Inga Liepaitė, Kartvelų rašytojų knygos Antano Žukausko-Vienuolio memorialinėje bibliotekoje; Danguolė Sušinskienė, Romantiškasis kartvelų pasaulis Antano Vienuolio legendoje „Samgorio dykuma“; Lina Pestal, Austrijos kalnai jį irgi šaukė; dr. Loreta Sungailienė, Anykštėnų folkloras Lietuvos nematerialaus kultūros paveldo kontekste; A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus direktorius Antanas Verbickas tiesioginės transliacijos iš muziejaus metu pristatė muziejaus eksponatus, susijusius su kartveliškuoju rašytojo gyvenimo etapu, o Vilniaus kolegijos ir Lituanistikos centro atstovai

pristatė A. Vienuolio legendos „Užkeiktieji vienuoliai“ skaitymus kartvelų, lietuvių ir lietuvių gestų kalbomis). Apie lietuvių kalbos mokymosi būdus ir metodus, ryšius su Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centru konferencijoje kalbėjo doc. dr. Jurga Trimonytė Bikelienė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas), Jūratė Derukaitė (Klaipėdos universitetas), daktarės Jurgita Macijauskaitė-Bonda ir Teresė Ringailienė, Giorgi Kobakhidze (Vytauto Didžiojo universitetas), doc. dr. Dalia Kačinaitė Vrubliauskienė, Vaiva Juškienė, Sophio Tabatadze (Vilniaus kolegija), Andrejus Račkovskis (Vilniaus verslo kolegija). Antrąją konferencijos dieną pranešimus kartvelų kalba skaitė 15 dėstytojų ir doktorantų iš 3 Sakartvelo aukštųjų mokyklų (Sakartvelo technikos universitetas, Batumio menų universitetas ir Kutaisio

Akaki Tsereteli vardo valstybinis universitetas). Konferencijoje iš viso buvo perskaityti 39 pranešimai. Konferencijos pranešimų apibendrinimas ir diskusijos vyko Lietuvos Respublikos ambasadoriaus rezidencijoje. Tbilisio katalikų bažnyčioje lietuviškas šventąsias mišias, į kurias susirinko konferencijos dalyviai ir lietuviai, gyvenantys Sakartvele, aukojo Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos rektorius, Klaipėdos universiteto profesorius Saulius Stumbra (profesorius konferencijoje skaitė įdomų pranešimą *Liaudiškojo pamaldumo praktikos Lietuvoje kaip lietuvių tautinio–religinio tapatumo pavyzdys*). Pasibaigus konferencijai visi dalyviai rinkosi į Sakartvelo technikos universiteto salę, kurioje kartu su universiteto akademine ir studentų bendruomene žiūrėjo Telšių Žemaitės dramos teatro spektaklį „Spalvotų guzikėlių rožančius“.

2020 m. spalio 6 d. sėkmingai įvyko tarptautinis mokslinis seminaras „Lietuva ir Sakartvelas – šiandienos realijos ir rytdienos perspektyvos“, virtualiai sujungęs seminaro dalyvius iš Lietuvos ir Sakartvelo. Seminaras vyko mišria forma. Dalis dalyvių Lietuvoje rinkosi Vilniaus kolegijoje, o Sakartvele – Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre. Dalis dalyvių Lietuvoje ir Sakartvele dalyvavo tik nuotoliniu būdu. Seminaro dalyvius sveikino Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko

patarėjas užsienio politikos klausimais Andrius Kalindra, nuo spalio 19 d. pradedantis eiti Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Sakartvele pareigas, Sakartvelo technikos universiteto rektorius prof. dr. David Gurgenidze, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vyriausioji specialistė Daiva Žemgulienė, Vilniaus verslo kolegijos direktorė Jolanta Skirgailė, Vilniaus kolegijos direktorė dr. Žymantė Jankauskienė ir direktorės pavaduotoja dr. Nijolė Zinkevičienė. Seminarą moderavo Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakulteto dekanė Vaiva Juškienė. Seminare iš viso perskaityta 14 pranešimų. Projekto partnerio Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto Lituanistikos ir užsienio kalbų centro vadovė dr. Jūratė Derukaitė pasidalijo patirtimi apie pirmųjų Klaipėdos universiteto nuotolinių lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursų, vykusių 2020 m. vasarą, patirtį. Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovas, Vilniaus verslo kolegijos profesorius Vidas Kavaliauskas seminaro dalyvius supažindino su autentiškų Lietuvos ir Sakartvelo pavadinimų lietuvių ir kartvelų kalbose įteisinimu, remdamasis konkrečiais pavyzdžiais pademonstravo, kaip vyksta abiejų šalių naujųjų pavadinimų prigijimas kalbose. Vilniaus kolegijos docentė, Lietuvių kalbos instituto mokslo darbuotoja dr. Dalia Kačinaitė-Vrubliauskienė įvairiais istoriniais kultūriniais aspektais nagrinėjo Lietuvos kalnų pavadinimus (oronimus). Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Elona Bagdanavičienė seminaro dalyvius supažindino su iš užsienio atvykusių lietuvių ir užsieniečių integracijos (lituanistinio ugdymo) iššūkiais ir galimais jų sprendimo būdais. Ministerijos duomenimis, pastaraisiais metais augantis į Lietuvą atvykstančiųjų asmenų iki 18 metų skaičius reikalauja užtikrinti visapusę integraciją į švietimo sistemą visoje Lietuvoje. Pasak pranešėjos,

Vilniaus Lietuvių namų gimnaziją yra baigę ir keli mokiniai iš Sakartvelo. Vilniaus kolegijos Tarptautinių ryšių ir projektų tarnybos vadovė Jolanta Preidienė išsamiai pristatė visą Vilniaus kolegijos ryšių su Sakartvelo universitetais ir Lietuvių kalbos ir kultūros centru istoriją, bendrus projektus, pristatė Vilniaus kolegijos siūlymus dėl nemokamų bakalauro studijų Sakartvelo abiturientams. Vilniaus kolegijos dėstytojos, antropologės Aušros Simoniukštytės pranešimas apie tarpkultūrinio bendradarbiavimo svarbą, reakcijas susidūrus su kultūriniais skirtumais iškėlė galimų bendrų projektų su Sakartvelu idėjų. Be mokslininkų, seminare dalyvavo abiejų aukštųjų mokyklų studentai ir absolventai. Akivaizdu, kad ir Sakartvelo technikos universiteto, ir Vilniaus kolegijos bendruomenėms svarbu ne tik ryšys su esamais studentais, bet ir tolesnis bendradarbiavimas su absolventais.

Abiejų aukštųjų mokyklų studentai ir absolventai dalijosi savo studijų, dalyvavimo projektinėse veiklose, savos kultūros puoselėjimo patirtimis. Pranešimus seminare skaitė Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakulteto absolventas, Vilniaus atviro jaunimo centro „Mes“ jaunimo darbuotojas Titas Medelis, to paties fakulteto studentų atstovybės pirmininkė, socialinio darbo studijų programos studentė Lukrecija Uselytė. Seminare dalyvavo ir savo tyrimus pristatė 2 buvę Lituanistikos centro Sakartvele studentai – Vytauto Didžiojo universiteto doktorantas Giorgi Kobakhidze ir Vytauto Didžiojo universiteto magistrantė Sophio Tabatadze. Moksliniame seminare pranešimus lietuvių kalba skaitė ir dabartiniai Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai: centro studentų prezidentas Irakli Dudauri, Lena Chkheidze, Irakli Vardiashvili ir Nika Aspanidze. Visi pranešimai buvo skaitomi

lietuvių kalba, tad Sakartvelo technikos universiteto studentams tai buvo gera lietuvių kalbos edukacija. Antroji seminaro diena skirta tik studentams, jų tarpusavio bendravimui. Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakulteto studentai ir Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai vieni kitiems pristatė virtualias ekskursijas po Lietuvą ir Sakartvelą, diskutavo lietuvių kalba. Vėliau per mokymui(si) skirtą „Kahoot" programėlę surengti 2 protmūšiai: „Vilnius – Tbilisis" (organizavo Vilniaus kolegijos studentai) ir „Sakartvelas ir Lietuva" (organizavo kartvelai studentai). Seminaro metu buvo pagarsintos spalio 6 dieną Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Viktoro Pranckiečio pasirašytos oficialios Padėkos 2 Sakartvelo technikos universiteto bendruomenės nariams. Seimo Pirmininkas jomis pagerbė Sakartvelo technikos universiteto rektorių prof. dr. David Gurgenidze (už Lietuvių kalbos ir kultūros centro puoselėjimą ir nuolatinį rūpestį centru, už Sakartvelo technikos universiteto ir Lietuvos aukštųjų mokyklų akademinių mainų skatinimą, už išskirtinį dėmesį ir pagarbą Lietuvos ir Sakartvelo tarpusavio santykiams, jų skatinimą ir plėtojimą) ir Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentų prezidentą Irakli Dudauri, išmokusį lietuvių kalbą per dvejus metus (už lietuvių kultūros sklaidą Sakartvele, už Lietuvos ir Sakartvelo jaunimo draugystės ir bendradarbiavimo skatinimą).

2019 m. gegužės 30–31 dienomis Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre vyko tarptautinis mokslinis seminaras „Lietuvių kultūros ženklai Sakartvele“. Seminare dalyvavo mokslininkai ir pedagogai iš Lietuvos (Vilniaus verslo kolegijos, Vilniaus kolegijos, Vytauto Didžiojo, Šiaulių ir Klaipėdos universitetų, Veisiejų technologijos ir verslo mokyklos), Sakartvelo technikos universiteto, Vienos universiteto (Austrija), Latvijos universiteto, Helsinkio universiteto (Suomija) lituanistikos ir baltistikos centrų.

Seminaro dalyvius sveikino Sakartvelo technikos universiteto prorektorius prof. dr. Zurab Gasitashvili, Lietuvos ambasadorius Sakartvele Giedrius Puodžiūnas. Pirmąją dieną perskaityti gana įvairios tematikos 15 pranešimų – tiek pažintinio pobūdžio, atskleidžiantys Lietuvos ir Sakartvelo ryšius, tiek moksliniai ir mokslo populiarinimo. Kalbėta apie Vilniaus kolegijos indėlį į Sakartvelo jaunimo ugdymą, abiejų valstybių aukštųjų mokyklų

studentų mainų svarbą, Lazdijų rajono ryšius su Sakartvelu, sekmadieninę lietuvišką mokyklą Tbilisyje, lietuvišką architektūrą Sakartvele. Aptarta kalbų bei kultūrų mokymo patirtis: lituanistikos studijos Latvijoje ir Suomijoje, lietuvių kalbos mokymo tradicijos ir aktualijos Klaipėdos universitete. Nagrinėtas autentiškų Lietuvos ir Sakartvelo pavadinimų įteisinimas lietuvių ir kartvelų kalbose, kartvelų literatūros vertimai į lietuvių kalbą, garsaus kartvelų dailininko Pirosmani kūrybos sklaida Lietuvoje, austriški epizodai lietuvių literatų kūryboje ir Sakartvelo vaizdai Sigito Gedos kūryboje. Seminaro antroji diena buvo skirta lietuviškai besimokantiems studentams. Jo dalyvius pasveikino Lietuvos Respublikos ambasados atstovė Šarūnė Kubiliūtė ir Sakartvelo lietuvių bendruomenės „Rūta-GEO“ pirmininkė Dalia Baltrūnaitė. Antrąją seminaro dieną pranešimus skaitė 23 Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai. Ne viename pranešime buvo lyginama Lietuvos ir Sakartvelo situacija. Seminaras baigėsi protų kova „Nuo Kazbeko iki Baltijos“, kurią surengė kolegės iš Klaipėdos universiteto: Daiva Pagojienė, Jūratė Derukaitė ir Virginija Jurgaitytė. Tai buvo puiki galimybė pritaikyti seminaro metu gautas žinias, prisiminti anksčiau žinotus dalykus bei sužinoti tai, kas nebuvo žinoma. Kadangi komandos buvo mišrios, kiekvienos iš jų galimybės laimėti buvo vienodos. Nors daugiausiai taškų surinko viena komanda, laimėjo visi, nes tai buvo puiki proga įgyti žinių ir pasimėgauti gera nuotaika.

Pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos baltistikos projektą 2019 m. spalio 3 dieną Vilniaus kolegijoje vykusiame moksliniame seminare „Kartvelų kultūros ženklai Lietuvoje“ dalyvavo 12 Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentų (Natia Gogolauri, Davit Mebonia, Irakli Dudauri, Mariam Ubilava, Mariam Aptsiauri, Shete Kemoklidze, Nana Sekhniashvili, Irakli Vardiashvili, Misiko Irematze, Mariam Makarashvili, Ioseb Chitauri, Ioseb Chuntishvili) ir 4 buvę centro studentai (Sophio Tabatadze, Tamta Petashvili, Revaz Ramishvili, Nikolozi Isayan), kurie dabar studijuoja Lietuvos aukštosiose mokyklose (magistro arba bakalauro studijos). Studentai perskaitė labai įdomius 9 pranešimus. Pranešimus taip pat skaitė dėstytojai, mokslininkai, doktorantai, mokytojai iš Vilniaus kolegijos, Vilniaus verslo kolegijos, Vytauto Didžiojo universiteto, Veisiejų technologijos ir verslo mokyklos, Lietuvoje gyvenantys kartvelai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovė. Studentai kartvelai parengė muzikinį sveikinimą, po seminaro vykusioje kolegijos folklorinio ansamblio „Želmuo“ surengtoje vakaronėje mokėsi dainuoti lietuvių liaudies dainas, šokti lietuviškus šokius.

2018 m. spalio 11–12 dienomis Lietuvių kalbos ir kultūros centre vyko mokslinis seminaras „Lietuva ir Sakartvelas iš 100 metų retrospektyvos“. Jame dalyvavo 8 mokslininkai iš 3 Lietuvos aukštųjų mokyklų (Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus kolegija, Vilniaus verslo kolegija), būrys Sakartvele dirbančių lietuvių, kartvelų mokslininkų ir studentų (pranešimus skaitė 9 centro studentai). Seminaro pabaigoje įvyko diskusija „Lietuvos ir Sakartvelo santykiai: praeitis, dabartis, ateitis“. Spalio 15 d. seminaras buvo pratęstas Dušetyje, kur kartu su iš Lietuvos atvykusiais mokslinininkais pranešimus skaitė ir Dušečio bendruomenės atstovai. 2 centro studentus (Sophio Tabatadze, Irakli Dudauri) už sėkmingą lietuvių kalbos mokymąsi ir lietuvių kultūros sklaidą Sakartvele Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministrė Jurgita Petrauskienė apdovanojo Padėkos raštais.

Pirmoji Lietuvių kalbos ir kultūros centro organizuota tarptautinė mokslinė konferencija („Lietuva ir Gruzija iš 520 metų retrospektyvos“) įvyko 2015 m. lapkritį Tbilisyje. Konferenciją sveikino Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto viceministrė Genoveita Krasauskienė, Sakartvelo švietimo ir mokslo ministrė Tamar Sanikidze, universiteto rektorius Archil Prangishvili, Lietuvos ambasadorius Sakartvele Giedrius Puodžiūnas. Konferencijos darbas vyko 3 sekcijose, iš viso buvo perskaityti 33 pranešimai. Konferencijoje dalyvavo būrys svečių iš Lietuvos (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Bendrojo ugdymo departamento Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyr. specialistė Elona Bagdanavičienė,

LEU profesorės ir docentės – Vilija Grincevičienė, Žydronė Kolevinskienė, Regina Rinkauskienė, Laimutė Bučienė), Ana Aleknavičienė iš Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus direktorius Osvaldas Daugelis, Komunikacijos centro „Kalba. Knyga. Kūryba“ vadovė Lionė Lapinskienė, Saulius Liausa ir Danutė Keturakienė iš Lietuvos liaudies kultūros centro), trijų Sakartvelo aukštųjų mokyklų profesoriai ir 11 centro studentų (Tamar Khekhelashvili, Giorgi Gurgenadze, Lika Rokva, Nino Basheleishvili, Nika Aspanidze, Giorgi Klibadze, Mari

Gigauri, Nino Tabatadze, Nino Inasaridze, Lorena Shamatava, Teimuraz Napetvaridze), kuriems parengti ir perskaityti pranešimai įvairiomis Lietuvos ir Sakartvelo lyginimo temomis buvo pirmieji moksliniai žingsniai gyvenime. Konferenciją papuošė Lietuvos liaudies kultūros centro ir Lituanistikos centro studentų bendra programa – lietuvių tautinio kostiumo kolekcijos pristatymas (kolekciją atvežė LLKC, o centro studentai tapo tautinio kostiumo modeliais). Konferencijos atidarymo metu rektorius Archil Prangishvili pagarsino universiteto Senato sprendimą Lituanistikos centro vadovui Vidui Kavaliauskui suteikti Sakartvelo technikos universiteto Garbės daktaro vardą.

Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovas prof. dr. Vidas Kavaliauskas per aptariamą centro dešimtmetį ir pats vykdė aktyvią mokslinę veiklą. Jis dalyvavo 41 tarptautinėje mokslinėje konferencijoje (Lietuva, Sakartvelas, Ukraina, Lenkija, Latvija, Estija, Moldova, Azerbaidžanas). Jis paskelbė 25 mokslinius straipsnius ir mokslines tezes Lietuvos, Sakartvelo, Azerbaidžano mokslo žurnaluose. 2014 m. išleista Vido Kavaliausko parengta metodinė mokomoji priemonė „Kirčiuotų tekstų chrestomatija. Lietuvių poezija ir proza“, skirta pasaulio lituanistikos ir baltistikos centrams, 2015 m. – mokomoji metodinė priemonė „Praktinio kirčiavimo mokymo lentelės. Vardažodis ir veiksmažodis“, skirta studentams, siekiantiems išmokti taisyklingo bendrinės lietuvių kalbos kirčiavimo, 2022 m. – elektroninė mokomoji knyga „Pasaulio kalbos“, skirta Vilniaus verslo

kolegijos studentams. Šiuo metu baigiamas koreguoti ir rengiamas spaudai Vido Kavaliausko ir Giorgi Kobakhidze parengtas „Mokomasis lietuvių–kartvelų ir kartvelų–lietuvių kalbų žodynėlis“. Įgyvendindamas vieną iš projekto „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“ veiklų Vytauto Didžiojo universiteto kolektyvas, vadovaujamas prof. dr. Astos Kazlauskienės, 2022 m. baigė rengti modernų, naudingą ir labai reikalingą lietuvių kalbos mokymosi portalą, pirmiausia skirtą užsienio studentams, kurie mokosi/mokysis lietuvių kalbos, ir lietuvių kalbos dėstytojams, mokytojams, kurie moko kitakalbius lietuvių kalbos (https://kalbu.vdu.lt). 2021 m. šio portalo vieną dalį – Tarties žodyną negimtakalbiams – įgarsino prof. dr. Vidas Kavaliauskas.

Pagal ES finansuojamą projektą „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“ Lituanistikos centro atstovai (centro vadovas prof. dr. Vidas Kavaliauskas su savo studentais) dalyvavo 3 Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto organizuotuose tarptautiniuose akademiniuose baltistų seminaruose: „Komparatyviniai mainai: baltistika ir pasaulio literatūra“ 2021 m. Krokuvoje (Lenkija) (V. Kavaliauskas skaitė pranešimą „Jaunųjų kartvelų poetų rinktinė „Aidintys“ lietuvių kalba“), „Baltijos regiono savimonė: kontaktai

ir kontekstai“ 2018 m. Tartu (Estija) (V. Kavaliauskas, I. Dudauri, S. Tabatadze pristatė pranešimą „Lietuvių literatūros vertimai į kartvelų kalbą (XXI a.)“, „Baltistų agora: literatūra, kultūra, mitologija“ 2017 m. Rygoje (Latvija) (V. Kavaliauskas su I. Chkhvimiani skaitė pranešimą „Lietuvių kultūros pėdsakai Sakartvele (XIX a. – XX a. pr.)“).

Centro studentai dalyvavo įvairiose kitose tarptautinėse konferencijose. 2017 m. gegužę Vroclave (Lenkija) vykusiame tarptautiniame lituanistų kongrese dalyvavo centro studentų prezidentė Lorena Shamatava. Ji skaitė pranešimą „Lietuvių poezija ir dainos – kaip vienas iš būdų mokytis lietuvių kalbos“.

2018 m. vasario 17–19 dienomis Tbilisio pedagoginiame universitete ir Sakartvelo parlamente vykusiame forume, skirtame terorizmo grėsmėms analizuoti, diskusijose dalyvavo 5 centro studentai (Sophio Tabatadze, Irakli Chkhvimiani, Davit Leshkasheli, Tamta Petashvili ir Mari Jananashvili) ir centro vadybininkė Nino Chargeishvili. 2018 m. kovo 9 d. LEU (Vilnius) vyko seminaras „Lietuva pasaulyje, pasaulis Lietuvoje“. Jame dalyvavo studentai, kurie mokosi lietuvių kalbos, iš Bulgarijos, Sakartvelo, Lenkijos, Kazachstano, Anglijos. Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai (Revaz Ramishvili, Tamta Ramishvili, Ana Jananashvili, Meri Gvritishvili, Giorgi Klibadze, Otari Gelashvili) seminare lietuvių kalba pristatė Sakartvelą, kalbėjo apie Lietuvos ir Sakartvelo santykius. Tų pačių metų spalio 26–27 dienomis Batumyje vykusioje tarptautinėje folkloro ir sakralinės muzikos tarptautinėje konferencijoje dalyvavo Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovas profesorius Vidas Kavaliauskas ir centro studentų prezidentas Irakli Dudauri. Jie konferencijoje skaitė pranešimą „Lietuvių folkloro elementų taikymas lietuvių kalbos, kaip užsienio kalbos, mokymo procese“. Kartu su savo esamais (Irakli Dudauri) ir buvusiais (Giorgi Kobakhidze) studentais profesorius dalyvavo net 8 tarptautinėse

konferencijose Lietuvoje ir Sakartvele, kurių metu pristatė bendrus mokslo tiriamuosius pranešimus (pvz., V. Kavaliauskas, I. Dudauri. „Kirčiuotų tekstų chrestomatijos (Lietuvių poezija ir proza) sandara ir paskirtis“. – Tarptautinė konferencija „Tauta ir tapatybė kalboje“, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui ir Prano Skardžiaus 120-osioms gimimo metinėms. – Nida, Vilniaus universitetas, 2018-05-25/27; V. Kavaliauskas, G. Kobakhidze. „Parengtas mokomasis lietuvių–gruzinų ir gruzinų–lietuvių kalbų žodynėlis“. – Tarptautinė mokslinė konferencija „Lituanistika (baltistika) šiuolaikiniuose ugdymo procesuose“. – Vilnius, Lietuvos edukologijos universitetas, 2017-04-06).

Vidas Kavaliauskas yra ir Vilniaus verslo kolegijos profesorius (nuo 2018 m. rugsėjo 1 d.), periodinių mokslo žurnalų „Noua revistă filologică“ (ISSN 1857-1379) (Belcų valstybinis A. Ruso universitetas, Moldova); „Ganatleba“ (ISSN 1512-102X) (Sakartvelo technikos universitetas); „Жарчысы“ (Kirgizijos valstybinis I. Arabajevo universitetas); „Elmi iş“ (ISSN 2663-4619) (Azerbaidžano mokslų centras); „Ilm sarchashmalari“ (ISSN 2010-6246) (Urgenčo valstybinis universitetas, Uzbekistanas) redaktorių kolegijos narys; Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Tarties ir kirčiavimo pakomisės, Vadovėlių vertinimo pakomisės kviestinis ekspertas.

2016 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsteigė Lituanistinio švietimo mokytojo (dėstytojo) premiją, kurią Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija konkurso būdu nuo 2017 m. kiekvienais metais skiria lituanistinio švietimo mokytojui ar dėstytojui, dirbančiam ne Lietuvoje. Už lituanistinio švietimo nuopelnus, studentų pasiekimus, akademinius darbus, lietuvių kultūros sklaidą Sakartvele ir abiejų šalių kultūrinių ryšių plėtrą pirmuoju šios premijos laureatu išrinktas Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovas prof. dr. Vidas Kavaliauskas. Lapkričio

30 d. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje vykusiose premijos įteikimo iškilmėse dalyvavo ir iš Sakartvelo atvykę Lituanistikos centro muzikinės grupės studentai, kurie susirinkusiems

dalyviams sudainavo keletą lietuviškų ir kartveliškų dainų.

2018 m. gegužės 26 d., Sakartvelo Nepriklausomybės dieną, Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovas profesorius Vidas Kavaliauskas apdovanotas vienu iš aukščiausių Sakartvelo ordinų – prezidentiniu Prakilnumo garbės ordinu (angl. „Presidential Order of Excellence“). Sakartvelo prezidentas Giorgi Margvelashvili profesorių apdovanojo už ypatingą indėlį plėtojant Sakartvelo ir Lietuvos santykius kultūros ir švietimo srityje. 2020 m. vasario 16 d.

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda Vidą Kavaliauską apdovanojo ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu.

2021 m. kovo 3 dieną Kvarelyje visuomeninė organizacija „Iverija“ Vidui Kavaliauskui įteikė šventojo Ilijos medalį/kryžių už lietuvių ir kartvelų kultūrinių ir akademinių mainų skatinimą bei draugystės, ryšių tarp Lietuvos ir Sakartvelo stiprinimą.

VIII. LIETUVOS DĖSTYTOJŲ VIZITAI IR PEDAGOGINĖS PRAKTIKOS CENTRE

Didelė pagalba Lietuvių kalbos ir kultūros centrui – iš Lietuvos atvykstančių dėstytojų vizitai ir lietuvių studentų pedagoginės praktikos centre.

Pirmieji vizitai įvyko 2014 metais. Pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos finansuotą baltistikos projektą (Lietuvos edukologijos universiteto projektas „Gruzijos technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro 2014 m. veiklos prioritetai“) Lietuvių kalbos ir kultūros centre paskaitas skaitė 6 dėstytojai iš LEU: prof. dr. Grasilda Blažienė (*Lietuvių ir prūsų kalbos*), doc. dr. Vidas Valskys (*Lietuvių kalbos sintaksė*), doc. dr. Regina Subotkevičienė (*Lietuvos geografija ir turizmas*), doc. dr.

Liutauras Degėsys (*Modernioji lietuvių poezija ir filosofija*), lekt. Žilvinas Mišeikis (*Lietuvos teisinė sistema*), Virginijus Savukynas (*Lietuvos istorija*).

Nuo 2016 metų pagal ES finansuojamą projektą „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“ su vizitais atvykdavo dėstytojai iš VU, VDU ir LEU. 2016 m. lankėsi LEU Lietuvių kalbotyros ir didaktikos katedros docentės Jurga Trimonytė Bikelienė ir Ona Petrėnienė. Jos dirbo su centro 3 skirtingų kalbinių lygių studentų grupėmis – skaitė paskaitas lietuvių kalbos stilistikos, leksikologijos, kalbos redagavimo, kalbos kultūros temomis, vedė praktinius lietuvių kalbos seminarus, pristatė ES finansuojamą projektą. Trumpalaikio vizito metu dėstytojos dalyvavo ir edukacinėje programoje „Antano Vienuolio takais Sakartvele“.

2017 m. VDU dėstytojos prof. dr. Asta Kazlauskienė ir doc. dr. Laimutė Anglickienė centre skaitė paskaitas praktinės lietuvių kalbos, lietuvių ir kartvelų kalbų lyginamosios fonetikos ir gramatikos, lietuvių folkloro temomis ir konsultavo centro

studentus. 2018 m. centre lankėsi Vilniaus universiteto dėstytojai Gina Holvoet ir Axel Holvoet. Profesorius Axel Holvoet skaitė studentams paskaitas apie lietuvių ir latvių kalbų panašumus ir skirtumus ir apie kalbų tyrinėjimo būdus, metodus, kalbotyros kryptis. Gina Holvoet skaitė paskaitą apie Biblijos vertimų į lietuvių kalbą istoriją, o kartu su studentu Irakli Dudauri parengė ir studentams pristatė prezentaciją „Krikščionybė ir Biblija Lietuvoje ir Sakartvele“. 2018 m. Lietuvių kalbos ir kultūros centre su trumpalaikiu vizitu lankėsi ir paskaitas lietuvių etnografijos temomis skaitė ir praktinį seminarą lietuviškų šiaudinių sodų tema vedė VDU dėstytoja dr. Jurgita Macijauskaitė-Bonda. Ji kartu su studentais praktinio seminaro metu padarė iš šiaudų du lietuviškus sodus, papuoštus gintaro gabaliukais, – jie lig šiol puošia Lituanistikos centro patalpas. 2019 m. VDU dėstytojai Jurgita Macijauskaitė-Bonda ir Moreno Bonda Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentams skaitė paskaitų ciklą apie lietuvių kalbą, lietuvių papročius, pasakas, sakmes. 2019 m. centre paskaitas įvairiomis lietuvių kalbos temomis skaitė VDU profesorė dr. Jūratė Ruzaitė ir dr. Teresė Ringailienė. Studentų pageidavimu vizito pabaigoje

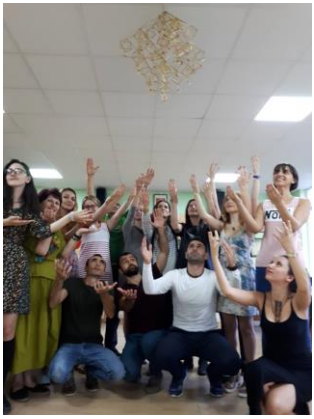

dėstytojos atliko 30 studentų lietuvių kalbos lygio nustatymo egzaminą (A2, B1, B2 lygiai).

Centre svečiuodavosi ir pagal Erasmus programą atvykę dėstytojai. 2017 m. A. Stulginskio universiteto profesorius dr. Juozas Padgurskas centro studentams skaitė paskaitą apie tribologiją, 2018 m. paskaitas apie lietuvių kalbos intonaciją, jos raišką, ryšį su semantika skaitė LEU Humanitarinio ugdymo fakulteto dekanas profesorius dr. Gintautas Kundrotas, 2019 m. paskaitas apie lietuvių terminologiją skaitė Kauno kolegijos dėstytoja, Lietuvių kalbos instituto darbuotoja Aušra Rimkutė-Ganusauskienė.

Nuo 2015 m. Lietuvių kalbos ir kultūros centre organizuojamos tarptautinės mokslinės konferencijos. Atvykę iš Lietuvos įvairių aukštųjų mokyklų dėstytojai, lietuvių kalbos mokytojai ne tik dalyvauja konferencijose, pristato savo pranešimus, bet ir apsilanko Lituanistikos centre, skaito paskaitas studentams. Paskaitas studentams skaitė VU prof. habil. dr. Vilija Targamadze, LEU dėstytojai prof. dr. Regina Rinkauskienė, prof. dr. Reda Pabarčienė, doc. dr. Žydronė Kolevinskienė, doc. dr. Laimutė Bučienė, asist. Vilma Leonavičienė, lietuvių kalbos mokytojos ekspertės Lionė Lapinskienė ir Nijolė Kezienė. ŠMSM Bendrojo ugdymo departamento Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Elona Bagdanavičienė studentams 2015 ir 2017 metais vedė linksmas ir nuotaikingas praktines lietuvių liaudies šokių pamokas. 2019 m. centro studentams teksto redagavimo seminarą vedė dienraščio „Lietuvos rytas“ kalbos redaktorė Živilė Emilija Kaniušienė.

Savitą ir naudingą lietuvių kultūros sklaidos seminarą 2019 m. centro studentams organizavo Vilniaus kolegijos Tarptautinių ryšių ir projektų tarnybos vadovė Jolanta Preidienė – ji pristatė

Vilniaus kolegiją ir surengė įdomų praktinį lietuviškų karpinių seminarą studentams. Visi studentai buvo apdovanoti Vilniaus kolegijos dėstytojos Laimutės Fedosejevos darbais (jos karpiniai yra įtraukti į Lietuvos tautinį paveldą) ir kolegijos suvenyrais.

Į Lietuvių kalbos ir kultūros centrą užsukdavo ir asmeniškai ar pagal kitus projektus atvykę Lietuvos pedagogai. 2013 m. centre svečiavosi VU doc. dr. Loreta Mačianskaitė, 2017 m. centre svečiavosi Lietuvos geografijos mokytojų asociacijos nariai (vadovas – geografijos vadovėlių autorius Rytas Šalna), o 2019 m. – Vilniaus mokyklų direktorių grupė. Svečiams iš Lietuvos buvo įdomu susipažinti su Lituanistikos centro veikla, pabendrauti su studentais lietuviškai, atsakyti į juos dominančius klausimus. LEU dėstytoja dr. Ginta Čingaitė-Kiznienė 2017 m. skaitė paskaitą

„Istorinės atminties raiška šiuolaikiniame lietuvių mene“. 2018 m. Lietuvių kalbos ir kultūros centre lankėsi Vilniaus universiteto dėstytoja Joana Pribušauskaitė. Ji susitiko su studentais kartvelais, kurie mokosi lietuvių kalbos, pasakojo apie VU lituanistines studijas. 13 centro studentų Tbilisio lituanistinėje sekmadieninėje mokykloje laikė oficialų lietuvių kalbos mokėjimo A1–B1 lygių nustatymo testą (egzaminuotoja – Joana Pribušauskaitė).

Centro studentai aktyviai dalyvavo visose tarptautinių studijų parodose Tbilisyje, kurios paprastai vasario mėnesiais vykdavo kiekvienais metais (2013–2020 m.). Į šias parodas organizuojant Švietimo mainų paramos fondui atvykdavo ir savo bakalauro ir magistro studijas pristatydavo Lietuvos aukštosios mokyklos. Sakartvelo technikos universiteto studentai, studijuojantys lietuvių kalbą, padėjo Lietuvos universitetų delegacijoms parodoje – jie, reikalui esant, vertė teikiamą informaciją į kartvelų kalbą, patys susirinkdavo sau naudingos informacijos apie studijų Lietuvoje galimybes. Paroda vykdavo kelias dienas, todėl delegacijos iš

Lietuvos rasdavo laiko apsilankyti ir Lietuvių kalbos ir kultūros centre, kuriame susitikdavo su studentais ir jiems pristatydavo savo aukštąsias mokyklas, studijų programas, atsakydavo į studentų klausimus. Kelis kartus tokie susitikimai vyko su VGTU, KTU, ISSM, Vilniaus kolegijos atstovais. Naujausias administruojamas aukštojo mokslo programas ir projektus pristatydavo ir Švietimo mainų paramos fondas.

Pagal Švietimo mainų paramos fondo programą Lietuvių kalbos ir kultūros centre pedagogines kelių mėnesių praktikas atliko 5 studentai iš LEU ir MRU. Tai paįvairino lietuvių kalbos mokymo procesą, praktikantai teikė didelę pagalbą centro vadovui, mokė studentus lietuvių kalbos, vedė pamokas, individualiai konsultavo studentus, aktyviai dalyvavo centro kultūrinėje veikloje, organizavo studentams įdomius papildomus renginius.

IX. LIETUVOS POLITIKŲ APSILANKYMAI CENTRE

Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centrą oficialių vizitų Sakartvele metu aplankydavo ir aukščiausi Lietuvos Respublikos vadovai, aukšto rango politikai.

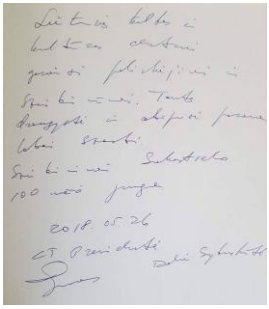

2018 m. gegužės 26 d., Sakartvelo Nepriklausomybės dieną, Lituanistikos centre lankėsi ir su studentais bendravo Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė (kartu su Prezidente centrą aplankė ir Sakartvelo švietimo ir mokslo ministras Mikheil Chkhenkeli, Sakartvelo technikos universiteto rektorius akademikas Archil Prangishvili, Lietuvos Respublikos Seimo narys, Seimo tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu grupės pirmininkas Žygimantas Pavilionis). Lietuvos Respublikos Prezidentė iškilmingai atidarė atnaujintas centro patalpas (jos perkeltos į 10 korpusą). Ta proga centre atidaryta Lietuvos nacionalinio muziejaus paroda „Lietuvos atgimimo kronika 1987–1991 m.“ (fotografijų autorius Raimondas Urbakavičius).

2021 m. birželio 11 dieną centrą aplankė pirmoji Lietuvos ponia, lituanistinio švietimo pasaulyje globėja Diana Nausėdienė. Vyko ypač šiltas ir draugiškas pokalbis su studentais, garbioji viešnia atsakė į studentų klausimus. Su centro veikla taip pat susipažino ponia Jolanta Karpavičienė, Prezidento vyr. patarėja švietimo, mokslo ir kultūros klausimais, ir ponia Regina Statkuvienė, Prezidento patarėja komunikacijos klausimais. Susitikime dalyvavo Sakartvelo technikos universiteto rektorius prof. dr. David Gurgenidze, kancleris Karlo Kopaliani, dekanai Nugzari Tsereteli, Tamar Lominadze, universiteto administracijos atstovai, centro studentai. Lietuvos Prezidento žmona ponia Diana taip pat apžiūrėjo centre veikiančią Tautinių mažumų departamento parengtą parodą „Lietuvą kūrėme kartu“.

Lituanistikos centre svečiavosi ir su studentais lietuviškai bendravo du Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkai: 2013 m.

spalio mėnesį – Loreta Graužinienė, 2017 m. kovo mėnesį – Viktoras Pranckietis.

Lietuvių kalbos ir kultūros centre lankėsi kelios Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos. 2014 m. su studentais bendravo Seimo tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu grupės pirmininkė Zita Žvikienė, Seimo Audito komiteto pirmininkė Jolita Vaickienė ir Seimo narys Mantas Adomėnas. 2021 m. spalio mėnesį lankėsi Lietuvos Respublikos Seimo delegacija, kuri į Sakartvelą buvo atvykusi stebėti šalyje vykstančių municipalinių rinkimų. Susitikime dalyvavo delegacijos vadovas Seimo tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu grupės pirmininkas profesorius Raimundas Lopata, Seimo nariai profesorė Vilija Targamadzė, Giedrius Surplys, Paulė Kuzmickienė, Andrius Vyšniauskas, Lietuvos Respublikos ambasadorius Sakartvele Andrius Kalindra.

2017 m. gegužės 28 d. centrą aplankė Lietuvos Respublikos Seimo narė (Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja, Užsienio reikalų komiteto narė, tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu grupės narė) Aušrinė Armonaitė (dabartinė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministrė). Seimo narė studentams skaitė paskaitą apie NATO ir Sakartvelą, apie tarptautinio saugumo iššūkius, atsakė į studentų klausimus, diskutavo su studentais. Studentai su Seimo nare stengėsi bendrauti lietuvių kalba, parodė, kaip jie moka dainuoti lietuviškas dainas.

Tų pačių metų gegužės 30 dieną paskaitą apie pilietiškumą, patriotiškumą, kritinį mąstymą, lyderystę ir iniciatyvumą, tradicinių vertybių išsaugojimo būtinybę studentams skaitė Lietuvos Respublikos Seimo narys Mindaugas Puidokas. Centre kelis kartus lankėsi ir studentams paskaitas skaitė Lietuvos Respublikos Seimo narys Žygimantas Pavilionis. 2015 m. paskaitą studentams apie Lietuvos atgimimo laikotarpį ir kovą už Lietuvos Nepriklausomybę skaitė Lietuvos Nepriklausomybės Akto

signatarų klubo prezidentė, Vytauto Didžiojo sąjungos pirmininkė Birutė Valionytė. 2018 m. lapkričio 28 d. Sakartvele vyko prezidento rinkimai. Europos Parlamento narių rinkimų stebėjimo delegacija, vadovaujama Europos Parlamento narės Laimos Andrikienės, po darbo rinkimų apygardoje, esančioje Sakartvelo technikos universitete, apsilankė Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre ir bendravo lietuviškai su centro studentais.

2022 m. birželio 1 d. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras Mantas Adomėnas ir jo vadovaujama URM delegacija apsilankė Sakartvelo technikos universiteto Lituanistikos centre, susipažino su šio centro veikla. Susitikime dalyvavo ir Lietuvos Respublikos ambasadorius Sakartvele Andrius Kalindra. Po apsilankymo Lituanistikos centre viceministras susitiko su Sakartvelo technikos universiteto rektoriumi David Gurgenidze.

2020 m. centre svečiavosi ir su studentais bendravo Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko biuro vadovė Živilė Navickaitė-Babkin, Ministro pirmininko patarėjas Giedrius Surplys, Vyriausybės personalo valdymo skyriaus vedėja Renata Sadzevičiūtė ir ESFA (Europos socialinio fondo agentūra) darbuotoja Gintarė Grigonė. 2018 m. liepą centre lankėsi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kancleris Algirdas Stončaitis. 2022 m. birželio 21 dieną centre lankėsi ir su naujų studentų, kurie pradėjo mokytis lietuvių kalbos, grupe susitiko Lietuvos

Respublikos Vyriausybės Strateginės komunikacijos skyriaus vedėjas Marius Gurskas, Ryšių su visuomene ir žiniasklaida skyriaus patarėja Žydrė Lyčienė, lietuvė filmų prodiuserė Ringailė Leščinskienė.

Centre lankėsi 3 Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto viceministrai: 2013 m. Svetlana Kauzonienė, 2014 m. Rimantas Vaitkus, 2015 m. Genoveita Krasauskienė. Jie susipažino su centro veikla, bendravo su studentais, o viceministrė Svetlana Kauzonienė pasidalino patirtimi, kaip ji pati, būdama studentė, atvykusi iš Estijos į Lietuvą, išmoko lietuvių kalbą, davė gerų patarimų, kaip mokytis lietuvių kalbos, vedė studentams praktinės lietuvių kalbos seminarą.

Beje, Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centras padėjo 4 Lietuvos ir Sakartvelo savivaldybėms pasirašyti tarptautines draugystės ir bendradarbiavimo sutartis. Lazdijai ir Ambrolauris, Telšiai ir Mestija, Molėtai ir Čkchorotskas, Šakiai ir Dušetis sutarė bendradarbiauti kultūros, švietimo ir sporto, verslo ir turizmo, sveikatos apsaugos, ekologijos ir kitose srityse, rengti bendrus projektus.

X. ĮDOMIŲ SUSITIKIMŲ IR KŪRYBOS VAKARŲ ORGANIZAVIMAS CENTRE

Lietuvių kalbos ir kultūros centrą aplankė daug menininkų, sportininkų iš Lietuvos. Studentai turėjo gerų progų ne tik su jais susitikti, bet ir susipažinti su lietuvių kultūra ir tradicijomis.

2014 m. lapkričio mėn. Vilniaus universiteto folkloro ansamblis „Ratilio“ atvyko į tarptautinį folkloro festivalį Batumyje ir papildomai keliavo po Sakartvelą, koncertavo. Lietuvių kalbos

ir kultūros centras kartu su Kobulečio ir Boržomio savivaldybėmis organizavo koncertus Kobuletyje ir Boržomyje. Lapkričio 7 d. Lietuvių kalbos ir kultūros centre lankėsi Vilniaus etninės kultūros centro kolektyvas ir Vilniaus universiteto folkloro ansamblis „Ratilio“. Sakartvelo technikos universiteto Aktų salėje „Ratilio“ surengė koncertą su edukaciniais elementais – studentus kartvelus mokė lietuviškų šokių. 2018 m. spalį su vizitu į Sakartvelą atvykusi Šakių savivaldybės delegacija, vadovaujama mero Edgaro Pilypaičio, apsilankė Lietuvių kalbos ir kultūros centre. Vyko susitikimas su studentais kartvelais, kurie mokosi lietuvių kalbos. Susitikimas turėjo ir edukacinių elementų – meras su savo kolege dainavo lietuviškas dainas, pamokė studentus lietuviškų šokių. 2019 m. centre lankėsi 2 folkloro kolektyvai. Birželio mėnesį edukacinę programą studentams surengė Kauno rajono folkloro ansamblis

„Žaisa“. Žemaitijos metų puikus akcentas Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre – Telšių rajono savivaldybės kultūros centro folkloro ansamblio „Spigėns“ ir sakralinės muzikos kolektyvo „Gaudium“ koncertas ir žemaičių bei lietuvių šokių edukacija studentams lapkričio mėnesį. Beje, Telšių folkloro ansamblis „Spigėns“ Lituanistikos centre svečiavosi iš viso 4 kartus, kiekvieną kartą vykdavo skirtingos įdomios jų edukacinės programos – į lietuviškų dainų ir šokių programas jie mielai įtraukdavo studentus kartvelus. 2017 m. centro vadybininkė Nino Chargeishvili padėjo šiam kolektyvui, organizuodama jų koncertus Čkchorotsko ir Charagaulio municipalitetuose. 2018 m. lapkričio 1 dieną Lietuvių kalbos ir kultūros centre svečiavosi Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė Daiva Vyčinienė. Ji studentams kartvelams skaitė paskaitą apie tradicinį lietuvių folklorą ir vedė originalų praktinį sutartinių dainavimo seminarą.

Įspūdingi susitikimai centre vyko ir su įvairiais kitais muzikos kolektyvais iš Lietuvos: 2015 m. su „Baltijos kvartetu“, 2016 m. su kameriniu choru „Aidija“ (kartu su studentais kartvelais „Aidija“ atliko centro himną), 2018 m. su Kauno mišriu choru „Kamertonas“. Įsimintini susitikimai centre su dainininkais Kazimieru Jakučiu (2013 m.), Šorena Džaniašvili (2016 m.), aktoriumi Audriumi Bružu (2014 m.). Didelio studentų susidomėjimo sulaukė lietuvių atlikėjų – dainininkės Veronikos Povilionienės ir saksofonininko Petro Vyšniausko – edukacinė programa Lietuvių kalbos ir kultūros centre 2021 m. liepos mėnesį. Renginyje dalyvavo

Lietuvos ambasadorius Sakartvele Andrius Kalindra, muzikinio projekto vadovė Milda Goštautaitė.

Centro studentai aktyviai dalyvauja lietuviškų parodų pristatymuose Lietuvių kalbos ir kultūros centre, Tbilisio muziejuose, parodų salėse. 2021 m. gegužės mėnesį Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre atidaryta Tautinių mažumų departamento parengta paroda „Lietuvą kūrėme kartu“. Parodos atidaryme dalyvavo Lietuvos Respublikos ambasadorius Sakartvele Andrius Kalindra su žmona Daiva Kalindriene, Tautinių mažumų departamento direktorė Vida Montvydaitė, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko patarėjas Artur Liudkovski, Lietuvos Respublikos Gynybos atašė Sakartvele, Armėnijos Respublikai ir Azerbaidžano Respublikai Nerijus Tamošaitis, Sakartvelo technikos universiteto rektorius prof. dr. David Gurgenidze, universiteto Senato pirmininkas Jemal Gakhokidze, universiteto dekanai Tamar Lominadze ir Nugzari Tsereteli, Lituanistikos centro studentai, Tbilisio sekmadieninės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Lidija Giorgobiani, Lietuvos draugai profesoriai iš Sakartvelo technikos universiteto, Kaukazo universiteto, Tbilisio valstybinio universiteto (Dato Okitashvili, Misha Ramazashvili, Mariam Manjgaladze, Tinatin Bolkvadze ir kt.).

2017 m. lapkritį centro studentai dalyvavo lietuvių fotogafo Vito Luckaus parodoje Tbilisyje. Parodą atidarė Lietuvos Respublikos kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson ir Sakartvelo kultūros ministras Mikheil Giorgadze. Parodą atvežė Šiaulių „Aušros“ muziejus (direktorius Raimundas Balza), parodos kuratorė Rasa Augutytė. Prieš parodos atidarymą muziejaus direktorius Raimundas Balza ir parodos kuratorė Rasa Augutytė lankėsi Sakartvelo technikos universitete, susitiko su lietuvių kalbą besimokančiais studentais ir skaitė jiems paskaitą apie Vitą Luckų ir jo kūrybą. Susitikimo pabaigoje žiūrėjome kartu dokumentinį filmą apie Vitą Luckų. 2018 m. lapkritį kartu su studentais apsilankėme Lietuvos Respublikos ambasados Sakartvele iniciatyva organizuotame parodos „Lietuvos žydų istorija“ atidaryme. Ypač įdomus studentams buvo 2017 m. spalio 31 d. centre vykęs susitikimas su legendiniu Lietuvos dailininku, fotografu Rimantu Dichavičiumi, kultūrologe, dramaturge Liucija Armonaite, Sakartvelo dailininku Jurijumi Mečitovu. Lapkričio 4 d. su studentais dalyvavome Tbilisyje atidarytoje Rimanto Dichavičiaus darbų parodoje „Žiedai tarp žiedų“. 2015 m. lapkritį kartu su studentais lankėmės Tbilisio GALA galerijoje atidarytoje lietuvių dailininko Mariaus Abramavičiaus NEBOISIA parodoje.

Įdomūs susitikimai centre vyko su rašytojais Rasa Rožinskiene (2019 m.), Violeta Šoblinskaite (2021 m.). 2018 m. liepą Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centre vyko lietuvių poeto, nacionalinės premijos laureato Vlado Braziūno poezijos knygos „Dienos atsivertimas“ kartvelų kalba pristatymas. Pristatymo metu buvo skaitomos Vlado Braziūno eilės lietuvių ir kartvelų kalbomis, jas skaitė pats Poetas, vertėjai Mariam Tsiklauri, Dinara Kasradze, studentai Irakli Chkhvimiani, Sophio Tabatadze, Rezi Ramishvili, Salomea Kvaratskhelia, Irakli Vardiashvili, poeto naują knygą pristatė sudarytoja Nana Devidze.

Studentams labai patiko centre vykę susitikimai su Lietuvos sportininkais. Su lietuvių kalbą studijuojančiais studentais kartvelais 2014 m. sausio mėn. lankėmės Tbilisio sporto rūmuose ir palaikėme Lietuvos vyrų rankinio rinktinę, kuri žaidė pasaulio rankinio čempionato atrankos atsakomąsias rungtynes su Sakartvelo komanda. Prieš varžybas Lietuvos rankinio rinktinė lankėsi Lietuvių kalbos ir kultūros centre, pristatė studentams Lietuvos rankinio pasiekimus. Įsimintinas 2014 m. vykęs Lietuvos

tautinio olimpinio komiteto prezidentės, olimpinės čempionės Dainos Gudzinevičiūtės labai šiltas ir draugiškas susitikimas su studentais.

2015 m. Lietuvių kalbos ir kultūros centre viešėjo profesionalaus krepšinio agentas, kompanijos BBALTICS vadovas Virginijus Bulotas, jis studentams kartvelams, besidomintiems krepšiniu, papasakojo apie Lietuvos krepšinio situaciją, apie jaunų talentų paieškas, darbą su jais, apie Kauno „Žalgirio“ komandą, apie lietuvius, žaidžiančius NBA, apie tuometę Lietuvos ir Sakartvelo krepšinio padėtį ir perspektyvas. Centro studentai prie antrosios lietuvių religijos – krepšinio – prisiliečia ir praktiškai: jau tradicija tapęs centro studento Daviti Leshkasheli (jis yra profesionalus krepšininkas) vardo baudų metimų konkursas, kuriame kiekvienais metais dalyvauja visi centro studentai – tiek vaikinai, tiek merginos.

XI. ATEITIES PERSPEKTYVOS

Pasitikdamas 10 metų veiklos jubiliejų Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centras gali vėl pasidžiaugti augančiu kartvelų studentų susidomėjimu lietuvių kalbos mokymusi. Besimokančiųjų lietuvių kalbos studentų skaičius stabilizavosi (dėl pandemijos 2020 ir 2021 m. studentų skaičius buvo sumažėjęs; dabar centro paskaitas lanko 40 studentų). 2022 m. rudens semestre planuojama atidaryti dar vieną naujų studentų, kurie pradės mokytis lietuvių kalbos, grupę. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia visapusišką pagalbą Lituanistikos centrui, centrą remia ir reikalingą dėmesį rodo Lietuvos Respublikos ambasada Sakartvele, Sakartvelo technikos universiteto vadovybė, asmeniškai centrą globoja rektorius prof. dr. David Gurgenidze. Malonu pažymėti, kad 2022 m. vasario 16 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda Sakartvelo technikos universiteto rektoriui David Gurgenidze įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžių už lituanistinių tradicijų bei Lietuvių kalbos ir kultūros centro Sakartvele puoselėjimą,

Lietuvos ir Sakartvelo akademinių, mokslinių, jaunimo ryšių ir draugystės skatinimą.

Nuo 2022 m. rudens semestro keičiamas centro pavadinimas – Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos, kultūros ir švietimo centras. Naujasis pavadinimas tiksliau atspindės įvairiapusę centro veiklą.

Dažnai užduodamas klausimas, kodėl tiek daug studentų kartvelų kiekvienais metais renkasi galimybes mokytis lietuvių kalbos. Į šį klausimą vieno atsakymo nėra. Lietuvių kalbos ir kultūros centras populiarus tarp studentų dėl savo vykdomos edukacinės ir kultūrinės veiklos, į kurią įtraukiami studentai, dėl ypatingai šiltų Lietuvos ir Sakartvelo tarpusavio santykių, dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamų galimybių rinktis nemokamas magistrantūros studijas Lietuvoje ir gauti stipendiją, nemažą vaidmenį vaidina ir tai, kad lietuvių kalbos mokymasis centre yra nemokamas. Į šį klausimą labai gerai yra atsakiusi buvusi centro studentė Sophio Tabatadze, kuri, išmokusi lietuvių kalbą C1 lygiu, sėkmingai baigė VDU magistrantūrą, dirba šiuo metu Vilniaus kolegijoje: „Kodėl nusprendžiau mokytis lietuvių kalbos? Atsakymas paprastas – norėjau išmokti kokios nors kalbos, apie kurią anksčiau net nebuvau girdėjusi. Nepaisant to, kad Lietuvoje neturiu jokių giminaičių ar draugų, ši šalis man tapo namais, o lietuvių kalba – mano antrąja kalba. Lietuva yra meilės, šilumos, draugystės, įdomios istorijos, patriotiškų žmonių, gilių tradicijų, skanaus maisto, gražių dainų ir šokių šalis. Lietuvių kalba labai sena ir harmoninga, skambanti lyg paukščių giesmė. To man pakanka, kad ir kitiems rekomenduočiau studijuoti lietuvių kalbą, atvykti į Lietuvą ir pažinti šią nuostabią šalį“. Jai pritaria ir dabartinis Lituanistikos centro studentų prezidentas Irakli Dudauri, teigdamas, kad „Lietuva man lyg antra gimtinė. Mano gyvenime Lietuva užima ypatingą vietą. Labai myliu šią šalį ir jos žmones“.

XII. LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

1. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორი დავით გურგენიძე ლიეტუვას პრეზიდენტმა გიტანას ნაუსედამ სახელმწიფო ორდენით დააჯილდოვა. – ambebi.ge, 2022.02.16 (https://www.ambebi.ge/article/272218-sakartvelos-teknikuri-universitetis-rektori-davit).
2. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრი 10 წლისაა. – gtu.ge, 2022. 01.17 (https://gtu.ge/News/18676).
3. K. Baltmiškė. Apie lietuvių kalbą ir lietuvybę Sakartvele. – Mano kraštas, 2021.02.27 (https://www.manokrastas.lt/apie-lietuviu-kalba-ir-lietuvybe-sakartvele/?fbclid=IwAR3FAoAf_9c5jXNuFu4ba1IpoqG8hukasko4W-gD6rHOygkRIkmf3PwSKnQ).
4. Raščiuvienė I. Dainuota Lietuvai iš tolo. – Pasaulio lietuvis, 2021.03 (https://pasauliolietuvis.lt/dainuota-lietuvai-is-tolo).
5. Dianos Nausėdienės dėmesys Sakartvele – lietuvių kalbai ir kultūrai. – Laikmetis, 2021.06.12 (https://www.laikmetis.lt/dianos-nausedienes-demesys-sakartvele-lietuviu-kalbai-ir-kulturai/).
6. D. Nausėdienė: „Mokydamiesi vieni kitų kalbų – praturtėjame“. – BNS spaudos centras, 2021.11.08 (https://sc.bns.lt/view/item/403293).

7. Lietuvoje – jaunųjų Sakartvelo poetų kūrybos antologija „Aidintys / ექო“. – Atokios stotys, 2021.07.31 (https://www.atokiosstotys.lt/2021/07/31/lietuvoje-jaunuju-sakartvelo-poetu-kurybos-antologija-aidintys-%E1%83%94%E1%83%A5%E1%83%9D).
8. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრის სტუდენტემა, ქართველი პოეტების პოეზიის კრებული, „ექო-aidintys“ ლიეტუვურ ენაზე თარგმნეს. – kvirispalitra.ge, 2021.09.29 (https://kvirispalitra.ge/article/83463-saqarthvelos-teqnikuri-universitetis-lietuvuri-enisa-da-kulturis-centris-studentema-qarthveli-poetebis-poeziis-krebuli-qeqo-aidintys-lietuvur-enaze-thargmnes).
9. Aleknavičė K. Pažintis su Lietuva apvertė kartvelų gyvenimą: „Tai svajonių šalis“. – 15 min.lt, 2020.07.10 (https://www.15min.lt/gyvenimas/naujiena/pokalbiai/pazintis-su-lietuva-apverte-kartvelu-gyvenima-tai-svajoniu-salis-1040-1344686).
10. Kavaliauskas V. „Tarptautinis mokslinis seminaras „Lietuva ir Sakartvelas – šiandienos realijos ir rytdienos perspektyvos“. – Gimtoji kalba. 2020, nr. 11, p. 32–34.
11. Tarptautinis mokslinis seminaras „Lietuva ir Sakartvelas – šiandienos realijos ir rytdienos perspektyvos“. – Švietimo naujienos, 2020.10.16 (https://www.svietimonaujienos.lt/tarptautinis-mokslinis-seminaras-li.etuva-ir-sakartvelas-siandienos-realijos-ir-rytdienos-

perspektyvos/?fbclid=IwAR3oz3InOp8e0aByERE4W8nQpKJXYP2yoEhr_FkQYuMNz6rWvoj8k8gL0vE).

12. საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტის რექტორი ლიეტუვას რესპუბლიკის ელჩს შეხვდა. – PIA.ge, 2020.11.09 (https://pia.ge/news/sazogadoeba/sakartvelos-teknikur-universitetis-rektori-lietuvas-respublikis-elchs-shekhvda).

13. Sharashidze N. Lithuanian Professor Strengthens People-To-People Relations and Cultural Ties with Georgia. – Diplomat, 2019, nr. 3, p. 74–80 (https://issuu.com/observer-diplomat/docs/diplomat-march-2019/74?fbclid=IwAR3ybWbBwizM14zGkVjRHt_N3xu6VwU9l9Uzu8DXc8z2MboBo-GOKic7iuY).

14. Rožinskienė R. Tu ateik į pasimatymą su kartvelais. – Lietuvė, 2019, nr. 2, p. 110–117.

15. Rožinskienė R. Lietuvis profesorius Sakartvelo studentus išmokė ir krepšinio himną. – Kauno diena, 2019 m. kovo 16, p. 40–41.

16. Kvašytė R. Lietuvių kultūros ženklai Sakartvele. – Mokslo Lietuva, 2019.06.19 (http://mokslolietuva.lt/2019/06/lietuviu-kulturos-zenklai-sakartvele).

17. Kvašytė R. Į Sakartvelą – ieškoti Lietuvos. – Šiaulių kraštas. Atolankos, 2019, nr. 187, p. p. 1, 7–8 (https://www.skrastas.lt/atolankos/i-sakartvela-ieskoti-lietuvos).

18. Sušinskienė D. Kartvelų ir veisiejiečių draugystės šviesa. – Lazdijų žvaigždė, 2019, nr. 42, p. 7–8.
19. Lietuvių kalbos ir kultūros centras Tbilisyje. – Kelionės ir pramogos, 2019, p. 120–121.
20. Šulskytė A. Sakartvelo delegacijos vizitą vainikavo bendradarbiavimo sutartis. – Draugas, 2019.01.10 (http://www.drg.lt/rajone/17392-sakartvelo-delegacijos-vizita-vainikavo-bendradarbiavimo-sutartis).
21. Iškilminga vakarienė su Prezidentėmis ir... rašytoja iš Veliuonos. – Mūsų laikas, 2019.03.07 (https://www.mlaikas.lt/naujiena/kultura-ir-istorija/iskilminga-vakariene-su-prezidentemis-ir-rasytoja-is-veliuonos).
22. Lietuvos Prezidentės viešnagė Sakartvele. – Švietimo naujienos, 2018.05.30 (http://www.svietimonaujienos.lt/lietuvos-prezidentes-viesnage-sakartvele/?fbclid=IwAR2qFO7cMiWCSAbw5SroGz6eCMBbpvw5vZSAItHGEaPzmJQWXpjdiEs6uoc).
23. ლიეტუვისა და საქართველოს მეგობრობის კიდევ ერთი ლამაზი მაგალითი. – New Georgia (ახალი საქართველო), 2019 m. vasaris, p. 12.
24. დალია გრიბაუსკაიტემ ტექნიკურ უნივერსიტეტში ლიეტუვას ენის, კულტურისა და განათლების ცენტრი გახსნა. – PIA, 2018.05.28 (https://old.pia.ge/post/205864-dalia-gribauskaitem-teqnikur-universitetsi-lietuvas-enis-kulturisa-da-ganatlebis-centri-gaxsna).

25. მიხეილ ჩხენკელმა ლიეტუვას რესპუბლიკის პრეზიდენტ დალია გრიბაუსკაიტესთან ერთად ლიეტუვური ენის, კულტურისა და განათლების შემსწავლელი ცენტრის ახალი შენობა გახსნა. – mes.gov.ge, 2018.05.26(https://mes.gov.ge/content.php?lang=geo&id=8429).
26. Lapinskas M. Kai pritrūksta žodžių, gruzinas studentas deklamuoja lietuvišką poeziją. – bernardinai.lt, 2018.06.24 (https://www.bernardinai.lt/2018-06-24-kai-pritruksta-zodziu-gruzinas-studentas-deklamuoja-lietuviska-poezija/).
27. Karlonaitė G. Kaip Gruzija tapo Sakartvelu, o Litva – Lietuva. – Euroblogas, 2018.06.04 (https://euroblogas.lt/2018/06/04/kaip-gruzija-tapo-sakartvelu-o-litva-lietuva/); – Delfi.lt, 2018.06.05 (https://www.delfi.lt/keliones/naujienos/kaip-gruzija-tapo-sakartvelu-o-litva-lietuva.d?id=78197541).
28. Karlonaitė G. Nuo vilkų šalies ir rusiško Gruzijos pavadinimo iki Sakartvelo. – 15 min.lt, 2018.05.14 (https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/nuo-vilku-salies-ir-rusisko-gruzijos-pavadinimo-iki-sakartvelo-56-971446).
29. დუშეთში სემინარი – „ლიეტუვა და საქართველო 100 წლის რეტროსპექტივიდან“ გაიმართა. – Guardian.ge, 2018.10.16 (http://guardian.ge/38590-qalaq-dushethshi-lietuva-

da-saqarthvelo-100-tslis-retrospeqtividan-gaimartha.html).

30. დუშეთში „ლიტვურ-ქართული კულტურის ცენტრი“ გაიხსნა. – Guardian.ge, 2018.03.30 (http://guardian.ge/32667-dushethshi-litvur-qarthuli-kulturis-centri-gaikhsna.html).

31. Pirmą kartą paskirta lituanistinio švietimo mokytojo premija atiteko Gruzijoje dirbančiam lietuviui – alkas.lt, 2017.11.30 (https://alkas.lt/2017/11/30/pirma-karta-paskirta-lituanistinio-svietimo-mokytojo-premija-atiteko-gruzijoje-dirbanciam-lietuviui).

32. ჯანგირაშვილი ი. „ქართველი“ ლიტველი!.. – მედიატორი, 2017, nr. 2, p. 8–9.

33. Lazdijų rajono savivaldybėje viešėjo svečiai iš Gruzijos. – Regionų naujienos, 2016.01.07 (https://www.regionunaujienos.lt/lazdiju-rajono-savivaldybeje-viesejo-sveciai-is-gruzijos).

34. Ministerijoje lankėsi Lietuvoje viešintys studentai iš Gruzijos. – Mano vyriausybė, 2016.05.27 (https://smsm.lrv.lt/lt/naujienos/ministerijoje-lankesi-lietuvoje-viesintys-studentai-is-gruzijos-).

35. LEU studento iš Gruzijos planuose – stiprinti gimtosios šalies ir Lietuvos draugystę. – BNS spaudos centras, 2015.09.10 (https://sc.bns.lt/view/item/189277).

36. Kniežaitė M. Tbilisis: gruzinai mokosi lietuviškai. – Lietuvos žinios, 2015, nr. 57, p. 12.

37. Kavaliauskas V. Vasario 16-osios šventė Lietuvių kalbos ir kultūros centre Tbilisyje . – Šviesa. 2015, nr. 2 (2451), p. 8.
38. Kavaliauskas V. Vasario 16-osios šventė Tbilisyje. – Pasaulio lietuvis, 2015.02.17 (http://pasauliolietuvis.lt/?p=1759).
39. Kavaliauskas V. Vasario 16-osios šventė Lietuvių kalbos ir kultūros centre Tbilisyje. – Lietuvė, 2015.02.18 (https://lietuve.lt/vasario-16-osios-svente-lietuviu-kalbos-ir-kulturos-centre-tbilisyje).
40. Gruzinės tikslas – laisvai kalbėti lietuviškai. – Lrytas.lt, 2015.04.09 (https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2015/04/09/news/gruzines-tikslas-laisvai-kalbeti-lietuviskai-4133874).
41. Meškonytė B. Pedagoginė praktika Gruzijoje: reikia tik pasitikėti savimi ir pabandyti. – Švietimo mainų paramos fondas, 2015.04.03 (https://www.smpf.lt/lt/pedagogine-praktika-gruzijoje-reikia-tik-pasitiketi-savimi-ir-pabandyti/).
42. სტუ-ში გაიხსნა კონფერენცია „ლიტვა და საქართველო 520 წლის რეტროსპექტივიდან“. – GHN, 2015.11.17 (https://ghn.ge/news/143733).
43. Nacionalinė vyrų rankinio rinktinė į Tbilisį nuvežė 90 kg lietuviškų knygų. – sportas.lt, 2014.01.15 (https://www.sportas.lt/naujiena/42793/nacionaline-vyru-rankinio-rinktine-i-tbilisi-nuveze-90-kg-lietuvisku-knygu).
44. Kavaliauskas V. Poezijos pavasaris Gruzijoje. – Šviesa. 2014, nr. 7 (2445), p. 4.

45. Kavaliauskas V. Plečiami ryšiai Gruzijoje. – Šviesa. 2014, nr. 5 (2443), p. 3.
46. Kontrimavičius T. Kaukazo dainos Antanui Vienuoliui. – Anykšta, 2014 m. birželio 3 d., p. 1, 5.
47. Kavaliauskas V. Lietuvių kalbos ir kultūros centras Gruzijoje. – Gimtoji kalba, 2013, nr. 10, p. 24–26.
48. Kavaliauskas V. Naujoji Gruzijos ambasadorė apie šalių santykius: kultūrų pažinimas suartina žmones (interviu). – http://www.balsas.lt/naujiena/737191/naujoji-gruzijos-ambasadore-apie-saliu-santykius-kulturu-pazinimas-suartina-zmones.
49. Kavaliauskas V. Svanų kalba. – Visuotinė lietuvių enciklopedija. T. XXII, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2012, p. 768.
50. ლიტვური ენის ცენტრი საქართველოში. – ge.mfa.lt, 2012.10.16 (https://ge.mfa.lt/ge/ge/news/litvuri-enis-tsentri-sakartveloshi).
51. ლიტუანისტიკის ცენტრი საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში. – edu.aris.ge, 2012.10.17 (https://edu.aris.ge/news/lituanistikis-centri-saqartvelos-teqnikur-universitetsi.html).
52. Atidarytas Lituanistikos centras Gruzijoje. – Mano vyriausybė, 2012.01.01. (https://smsm.lrv.lt/lt/naujienos/atidarytas-lituanistikos-centras-gruzijoje).

TURINYS

I.	Lietuvių kalbos ir kultūros centro įkūrimas Sakartvele	3
II.	Pagrindinė Lietuvių kalbos ir kultūros centro veikla	8
III.	Centro studentų muzikinė ir teatro grupės	12
IV.	Centro studentų atlikti vertimai	18
V.	Centro vykdoma lietuvių kultūros sklaidos veikla	19
VI.	Centras – įvairių lituanistinių projektų dalyvis	25
VII.	Centro vykdoma mokslinė veikla	33
VIII.	Lietuvos dėstytojų vizitai ir pedagoginės praktikos centre	50
IX.	Lietuvos politikų apsilankymai centre	57
X.	Įdomių susitikimų ir kūrybos vakarų organizavimas centre	63
XI.	Ateities perspektyvos	70
XII.	Literatūra ir šaltiniai	72

ჩემი და ცენტრის ყველა სტუდენტის სახელით, რომლებიც სწავლობდნენ და ახლაც აგრძელებენ ლიეტუვური ენის სწავლას, მინდა მადლობა გადავუხადო საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრს და მის ხელმძღვანელს, პროფესორ ვიდას კავალიაუსკასს. სხვადასხვა პროექტებში, რომლებშიც მონაწილეობდნენ ცენტრის სტუდენტები, მიეცათ შესაძლებლობა არამარტო გაეძლიერებინათ და გაეფართოვებინათ საკუთარი ცოდნა და უნარჩვევები ლიეტუვური ენაში, არამედ ახლოს გაცნობობდნენ ლიეტუვას, მის ტრადიციებსა და კულტურას. მე, სამი სემესტრი ვსწავლობდი ლიეტუვურ ენას ევროპის ერთ-ერთ უძველეს სასწავლებელში - ვილნიუსის უნივერსიტეტში, ასევე სწავლის პერიოდში პარალელურად გავიარე პრაქტიკები ლიეტუვის რამდენიმე სახელმწიფო დაწესებულებაში. ცენტრის სტუდენტებს და მათ შორის მეც, წვლილი მიგვიძღვის საქართველოსა და ლიეტუვის რამდენიმე მუნიციპალიტეტის დამეგობრებაში, რომლებმაც ოფიციალურად გააფორმეს ერთმანეთთან ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები. მე და ჩემს კოლეგებს აღნიშნულმა ცენტრმა მოგვცა განვითარების ახალი ხედვა და პერსპექტივა, ასევე გაგვიხსნა ახალი შესაძლებლობები. ეჭვს გარეშეა, რომ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და

კულტურის ცენტრი არის დამაკავშირებელი მეგობრობის ხიდი საქართველოსა და ლიეტუვას შორის, რომელიც კიდევ უფრო ამყარების ჩვენს მომმე ერებს შორის ურთიერთობებს.

ირაკლი დუდაური, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლიეტუვური ენისა და კულტურის ცენტრის სტუდენტთა პრეზიდენტი.

Mano ir centro visų studentų vardu, kurie studijavo ir toliau tęsia lietuvių kalbos mokymąsi, noriu padėkoti Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centrui ir jo vadovui, profesoriui Vidui Kavaliauskui. Studentams, kurie dalyvavo įvairiuose projektuose, buvo suteikta galimybė ne tik sustiprinti ir praplėsti savo lietuvių kalbos žinias ir gebėjimus, bet ir arčiau susipažinti su Lietuva, jos tradicijomis ir kultūra. Aš tris semestrus studijavau lietuvių kalbą viename iš seniausių Europos universitetų – Vilniaus universitete, taip pat studijų metu paraleliai atlikau praktiką Lietuvos keliose valstybinėse įstaigose. Centro studentai, tarp jų ir aš, prisidėjome prie Sakartvelo ir Lietuvos kelių savivaldybių draugystės, jos oficialiai pasirašė bendradarbiavimo memorandumus. Man ir mano kolegoms Lituanistikos centras suteikė naujų tobulėjimo perspektyvų, taip pat atvėrė naujų galimybių. Be abejo, Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centras yra Sakartvelą ir Lietuvą jungiantis draugystės tiltas, kuris dar labiau sustiprina santykius tarp mūsų draugiškų tautų.

Irakli Dudauri, Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentų prezidentas.

Knygos dizainas ir maketas – **Pharnavaz Tkemaladze**

წიგნის დიზაინი და დაკაბადონება – **ფარნავაზ ტყემალაძე**

გადაეცა წარმოებას 24.08.2022. ხელმოწერილია დასაბეჭდად 26.08.2022. ქაღალდის ზომა 60X84 1/16. პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 5.

საგამომცემლო სახლი ,,ტექნიკური უნივერსიტეტი‘‘, თბილისი, კოსტავას 77

Verba volant, scripta manent